

SOBAT

17e jaargang nr. 3 - juni 2002

nummer 83

VERENIGING
OUD MILITAIREN
Indië- en Nieuw-Guineagangers

VOMI

Om aan de veelvuldige vraag naar foto-prentbriefkaarten van het **Nationaal Indië-monument 1945-1962** in Roermond te kunnen voldoen heeft de stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 nu sets met vier verschillende prentbriefkaarten laten maken.

De kosten per set van vier foto's bedragen € 2,30 eventueel bij toezending per post vermeerderd met € 0,75 aan porto. De prentbriefkaarten kunnen worden besteld bij het secretariaat van de stichting: Mauritslaan 1, 6074 AS Melick (tel. 0475-532094).

Reizen naar Indonesië

voor de Indië- en Nieuw Guinea-veteraan, in groepsverband of individueel

Vraag naar onze brochures **BASE TOURS** als u belangstelling heeft voor een groepsreis. Hierin zijn reizen opgenomen naar West, Midden en Oost-Java, Sumatra en Papua (Nieuw Guinea). Deze reizen kunnen ook op individuele basis worden uitgevoerd.

Reist u liever niet in groepsverband, maar moet de reis wel geheel of gedeeltelijk worden verzorgd? Kies dan voor **Aurora's PrivacyTours®**. Dit zijn reizen waarvan het programma door ons wordt uitgevoerd aan de hand van uw wensen.

De mogelijkheden zijn bij ons welhaast onbeperkt. Surabaya, Kembang Kuning, Wonokromo, Gresik, Lamongan, Babat, Tuban, Glondong, Bojonegoro, Kalairidu, Tjepos, Ngawi, Madiun, Kediri, Wonorejo, Kejayan, Pasuruan, Probolinggo, Bondowoso, Jember, Jayapura, Biak, Merauke, Sorong.

Wilt u tijdens uw reis naar Indonesië het toeristische aspect niet overslaan, vraag dan tevens naar onze Indonesië brochure van Sabang tot Merauke.

Onze andere bestemmingen individueel:

Australië, Nieuw Zeeland (autohuur/motorhomes)
Brazilië (diverse excursies)
Maleisië, Sri Lanka, Thailand (rondreizen/strandvakanties)
U.S.A. (Californië/Florida - fly self drive)
(Hawaii - pakketreizen, fly self drive)

Geef uw reiswensen door, dan maken wij een reisvoorstel.

Bezoek onze Website:
www.auroratravel.nl

AURORA
travel service b.v.

Baden Powellweg 130, 1069 LK Amsterdam

Tel. 020 - 619 93 77, Fax 020 - 610 16 11, e-mail: postbus@auroratravel.nl, Open: ma. t/m vr. 09-17 uur. Za. tussen 10 - 14 volgens afspraak.

SOBAT

Officieel orgaan van de
Vereniging Oud Militairen Indië- en
Nieuw-Guineagangers

Raad van Advies

voorzitter: M.M. Bakker, res. luitenant-
kolonel der artillerie b.d.
leden: H. Boschma, oud-burgemeester,
Dr. B. Rouman, brig.generaal der
artillerie b.d.
H.F. Coopmans, brig.gen. der legers,
W. Lipse RMAO brig.gen. der
infanterie b.d.
Th.H.A. Ruyg, R.kol. der infanterie
Staf Inspect. Gen. der krijgsmacht.

Algemeen Bestuur

voorzitter: Dr. J.L. Swarte
Jan Hogenstraat 33
1785 GH Den Helder
tel. 0225-668535
fax 0225-668751
M. Vli
De Tijerns 2
9851 HV Stiens
tel./fax 058-2571929
H.M. Vos
Maarlandijk 11
5351 KB Kerkdriel
tel. 0418-633475
2e secretaris: J.L. Hakkert
Lauwen 9
8052 ZA Zwolle
tel. 038-4541362
F.A. Woldhuis
Zuider Parallelweg 7
6953 DA Dieren
tel./fax 0313-419188
Postbusnummer 42.19.198
Banknummer 4585.91.300 i.n.v.
Vereniging Oud Militairen
Indiëgangers
Hans N. Blom
Victor C. Brijse
Prof. Dr. F.L. Meijer
Stadhouderskade 20G
1054 ES Amsterdam
tel. 020-6163560

Redactiecommissie

chiffrédirecteur: L.C. Ziguin
Zonstraat 118
6463 AE Kerkrade
Tel./Fax 045-5454013
leden: R. Gik
Bahou 90
1458 TD Dalou
Tel./Fax 0592-211361
E-mail: gik@vetespaan.nl
J. Zwaan, Lijfde 45, 1034 KN
Amsterdam, tel. 020-6319151

Boeken ter recensie

zenden aan: J. Zwaan, Lijfde 45,
1034 KN Amsterdam

Ledenadministratie:

Coranil M. Determan
Bongras 48
3068 PB Rotterdam
Tel. 010-2860466
Fax 010-2862553

Correspondentie

1. opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.a. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariatsadressen onder "VERBODEN TOEGANG".

2. zaken VOMI-Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgaaf van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zierwijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druk: Koninklijke De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of tengevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea en/of aangrenzende zeegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsevangenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwezenlijken los van elke partij-politieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinea in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hiernaar hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

aangetrokken bij

Voorzitter

Victor C. Brijse
Van Nijenrodestraat 117
2597 KJ, Den Haag
tel./fax 070-3 28 05 32

Voorzitter a.i.

K.J. Orsel
Van Minnebekeviel 3
2992 TJ Barendrecht
tel. 0180-611 61 2
mobiel 06-53372092
fax 0180-623580
E-mail:
kjaos@orsel-4.myweb.nl

Secretaris-notulist

vacant

stichting
veteranen
platform

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Drenthe-Groningen

Ben C.H. Habich
M.K. Gandheplein 108
9728 TH Groningen
tel. 050-5 25 91 00

Overijssel

Jocet Oudenbeuving
Reiger 27
8103 AL Raalte
tel. 0572-35 89 47

Zuid-Holland Zuid

Dof Mennens
Lijzerlaan 12
3055 CH Rotterdam
tel./fax 010-4188239

Zuid-Holland Noord

Antoon P. Pennings
Thorbeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 0412-62 35 15

Friesland

Hans N. Blom
Cerberusstraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-52 21 07

Rivierland/ Oost Gelderland

Elkan E. Doernits
Weedjesstraat 57-3
6811 JE Arnhem
tel. 026-445 38 77

Utrecht/'t Gooi

Eppo R. Schuurman
Lutherhof 37
1216 KR Hilversum
tel. 035-6 21 78 09

Flevoland

Frits H.A.M. Franzen
Oevergriend 13
1356 EA Almere
tel. 036-5 31 86 72

Noord-Holland

Han J. Haerem
Egelentierlaan 26
2015 KJ Haarlem
tel. 023-5 24 00 10

Noord-Brabant Oost

Wim L. Hofman
Meppelrade 146
2544 XZ 's-Gravenhage
tel. 070-3 67 28 53

Noord-Brabant West

vacant

Veluwe

vacant

Zeeland

Tom Kooger
M. Coehoorngracht 44
4381 BT Vlissingen
tel. 0118-46 30 08

Limburg

Harry J.A. Dols
Heerlenweg 49
6132 CL Sittard
tel. 046-4 52 13 16

Canada & USA

Geard Ledderhof
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 001 905 827 3216
fax 001 905 827 0328

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leen van Eijk
Pieter Postlaan 14
1222 LJ Hilversum
tel./fax 035-685 33 73

Assistent beheerder

Tjibbe J. Gastra
A. van Heerdestr. 13
2461 VJ Ter Aar
tel./fax 0172-60 24 52

Propagandiste

Joyce P. Stramrood-van Vark
Binnenhof 26
6715 DP Ede
tel. 0318-63 81 60

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro-, c.q. bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

Vereniging Oud Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal € 15,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 83 - 17e jaargang nr. 3
juni 2002

Bij de voorplaat

Morib Beach, Malakka 1945

Palmen in een typisch tropenlandschap ergens aan de kust van Malakka. Vele oorlogsvrijwilligers (OVW-ers), die als eersten van de talrijke tienduizenden Nederlandse militairen, reeds in 1945 naar Nederlands-Indië voeren om aldaar, in deze toen nog Nederlandse kolonie, soms kort, soms een aantal maanden, gedwongen in dit destijds Britse koloniaal gebied moesten doorbrengen.

Onze bondgenoten gedurende de tweede wereldoorlog (1940-1945), in dit geval de Engelsen, die enkele enclaves in Nederlands-Indië hadden bezet, weigerden namelijk Nederlandse troepen in de eigen kolonie toe te laten. Buiten de Engelse (Britse) bezettingszones in Nederlands-Indië heersten destijds de Indonesische opstandelingen, die op 17 augustus 1945, twee dagen na de Japanse capitulatie, eenzijdig een zogenaamd zelfstandige Republiek Indonesië op Nederlands-Indisch gebied hadden uitgeroepen. Beide territoria waren derhalve voor de Nederlandse strijdkrachten onbereikbaar gebied.

Reeds op oudejaarsdag 1945 beletten de bezettingstroepen van het perfide Albion (Groot-Brittannië) de landing van Nederlandse mariniers, die uit Amerika (de Verenigde Staten) naar Indië waren gevaren, op de rede van Tandjong Priok de haven van Batavia, tegenwoordig Jakarta, te debarkeren. Een gedeelte van de genoemde mariniersbrigade was al ontscheept toen het nog niet gedebarkeerde deel van de Brigade door de Britten werd teruggestuurd, richting Malakka. En aantal, na de mariniers naar Indië varende OVW-bataljons werden eveneens op Malakka geïnterneerd. Velen van deze OVW-ers zullen zich, naar ik aanneem, de tijd doorgebracht in de tropische wildernis van Malakka nog wel herinneren. De omslagfoto, met toestemming overgenomen van het door de Heemkundevereniging uit Sevenum uitgegeven boek "Spinninghe", handelende over de lotgevallen van de Sevenumse Indiëgangers (zie ook de recensie van dit boek, gepubliceerd in Sobat nr. 78, augustus 2001), geeft u

een beeld van dit interneringsoord, genaamd Malakka, dat nu Maleisië heet. Zij, deze oorlogsvrijwilligers, hadden zich na de bevrijding van Nederland vol enthousiasme gemeld voor dienstname in de Nederlandse strijdkrachten die Indië zouden gaan bevrijden. Ze beschouwden zich als de pioniers voor de bevrijding van Nederlands-Indië. De internering van deze pioniers der Indische bevrijding door de vermeende vrienden uit Groot Brittannië werd door hen terecht als een vijandige daad gezien. Deze brute schending van hun vertrouwen in bondgenootschap en lotsverbondenheid was hun eerste desillusie in een als een grote opdracht beschouwde plicht, want zij voeren naar de oost uit plichtsbesef, vaderlandsliefde en geloof in menselijke trouw. Zelden zijn mensen zo teleurgesteld in vermeende vriendschap en saamhorigheid, als deze plichtsgetrouwen. Hier geldt: "Van je vrienden moet je het hebben". Niet dus. Helaas.

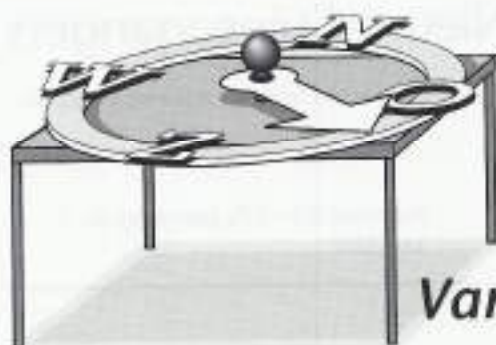
J. Zwaan

Sluitingsdata inzenden kopij:

Nr. 84	26-06-2002	augustusnummer 2002
Nr. 85	28-08-2002	oktobernummer 2002
Nr. 86	30-10-2002	decembernummer 2002

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór 26 juni a.s.
S.v.p., zo mogelijk, eenzijdig getypt insturen met anderhalve of twee regels afstand.

Van de Bestuurstafel

Op de Algemene Ledenvergadering van 2 mei jl. is het rapport van de werkgroep "Quo Vadis" aangenomen als uitgangspunt voor de toekomstige ontwikkeling van de vereniging en is besloten een nieuwe werkgroep te formeren die voorstellen voor een statutenwijziging gaat formuleren. Let wel: er zijn dus geen statutenwijzigingen aan de orde geweest, de Algemene Ledenvergadering heeft er slechts mee ingestemd dat voorstellen daartoe mogen worden gemaakt. Die voorstellen leggen daarna weer de gebruikelijke democratische weg af door de verenigingen, d.w.z.: ze worden ter behandeling in de regionale vergaderingen aan alle leden voorgelegd. Vanzelfsprekend kunnen ze daar worden geamendeerd, aangenomen, verworpen, gedeeltelijk aangenomen, noem maar op.

Het rapport "Quo Vadis" is overigens niet met algemene stemmen aangenomen. De Verenigingen Noord-Brabant Oost, Overijssel en Rivierenland hebben tegen gestemd maar er reesterde toch een ruime meerderheid van voorstanders. Het bestuur wist al dat er hier en daar weerstanden bestaan tegen eventuele veranderingen hetgeen één van de redenen was om het proces geheel open en volledig democratisch te laten verlopen. Daarbij moet wel worden bedacht dat dit proces voornamelijk in handen is van de regionale besturen. Zij hebben de leiding in de regionale verenigingen, niet het bestuur van VOMI-Nederland. Dat neemt niet weg dat ik best bereid ben de ontwikkelingen bij verenigingen te komen toelichten al realiseer ik mij dat een avondje heen en weer van Den Helder naar Maastricht geen sinecure is.

Mensen hebben ingebouwde weerstanden tegen veranderingen. In een brief aan het bestuur verwoordt ons lid Johan Cats deze weerstanden, maar tegelijkertijd moet ik vaststellen dat er nog veel misverstanden bestaan over het eventueel, ik schrijf met nadruk eventueel, openstellen van de vereniging voor andere categorieën. Het gaat daarbij niet zomaar om onze buurman of buurvrouw, zoals Johan Cats schrijft, maar om veteranen die als zodanig hun sporen ook wel verdiend hebben. Zij deden dat op een andere plaats dan in Indonesië en onder andere omstandigheden maar de verdiensten waren er niet minder om want, vergist u zich niet, in Cambodja, Eritrea, het voormalige Joegoslavië en nog wat andere plaatsen in de wereld heeft zich ook het een en ander afgespeeld.

Wat dat betreft is er nog een niet onbelangrijk punt. Het werk in de VOMI kent vele aspecten die alle neerkomen op materiële en immateriële belangenbehartiging van onze leden. "Tempus Fugit", de tijd vliedt, zei de voorzitter van Noord-Brabant Oost, tijdens de Algemene Ledenvergadering, en zo is het maar net. Dat betekent dat binnen niet al te lange tijd onze leden niet meer zelf in staat zullen zijn hun belangen adequaat te behartigen. Ik ben nog idealistisch genoeg om te denken dat er dan een jongere generatie veteranen zal opstaan om onze taken over te nemen want ook zij zullen hun plicht jegens de mede-veteranen verstaan. Die mensen zou ik wel als lid willen begroeten.

*Behouden vaart en goede wacht,
Jaap Swarte
voorzitter VOMI-Nederland*

Wageningen 5 mei 2002

Op zondag 5 mei jl. heeft V.O.M.I. Nederland met 5 pelotons, ongeveer 175 personen, deelgenomen aan de defilé te Wageningen. Toen we ons gingen opstellen waren de weergoden ons goed gezind, want op dat moment begon het droog te worden en bleef het vervolgens ook droog. Dus een pluspunt.

Een tegenvaller was echter dat op een gegeven moment dhr. L.C. Zéguers, hoofdredacteur van ons contactblad "Sobat" en secretaris van V.O.M.I.-Limburg, zich tijdens het lopen niet lekker ging voelen.

Hij werd door de helpers van het Rode Kruis opgevangen en vervoerd naar het ziekenhuis in Ede. Hier werd hij opgenomen en de volgende dag vervoerd naar het ziekenhuis in Heerlen. Ondertussen kreeg hij ook nog eens een

hartinfarct. Bij nader onderzoek bleek hij ook nog longontsteking te hebben. Het is nu 25 mei en wij kunnen u de mededeling doen, dat dhr. Zéguers op vrijdag 24 mei weer thuis gekomen is.

Vanaf deze plaats wensen wij, de heren J. Zwaan en R. Grit, resp. boekrecensist en redactielid, mede namens u allen, hem het allerbeste toe en heel veel sterkte en beterschap.

De redactie

Van de voorzitter VOMI-Nederland

Geschiedenis

In de "Sobat", 17de jaargang, nr. 2 van april 2002, was een artikel opgenomen onder de titel "De geschiedenis van Indonesië", geschreven door een athe-neum-leerling.

"De geschiedenis van Indonesië" is een wat ambitieuze titel voor een artikel, waarschijnlijk een schriftelijk werkstukje voor de geschiedenisles, van nog geen twee pagina's. In dat kleine stukje tekst wordt dan de geschiedenis van de "oertijd" tot en met de overdracht van Nederlands Nieuw Guinea aan Indonesië weergegeven.

Toen ik het las, heb ik het genomen voor wat het waard was: een aardig schriftelijk werkstukje van een middelbare scholier die met reuzenstappen door de geschiedenis van Indonesië gaat. De redactie heeft het daarom ook meer als curiositeit geplaatst dan als een serieuze beschouwing over de geschiedenis van Indonesië. Aan zo'n werkstuk kan en mag je als lezer geen wetenschappelijke pretenties toedichten en ik heb dat ook niet gedaan.

Aan de hand van het artikel van de scholier ontving ik een interessante brief van één onzer leden. Hij stelt dat de huidige jeugd "middels vervalste geschiedenis leermiddelen, onjuist wordt onderricht." Bovendien schrijft hij dat de "Sobat" daar medewerking aan verleent door het artikel zonder commentaar af te drukken.

Ik kan mij voorstellen dat een Indië-verteraan bij het schrijven over de "Gordel

van Smaragd" een andere invalshoek zou kiezen. Zou hij schrijven over de geschiedenis, dan zou hij ongetwijfeld de meeste aandacht schenken aan de gebeurtenissen waarbij hijzelf het meest betrokken was. Hij zou ook ongetwijfeld andere bronnen raadplegen. Bovendien zou het feit dat hij een langere of kortere periode in het land zelf had doorgebracht een rol spelen. Door leeftijd en ervaring zou hij waarschijnlijk een beter inzicht hebben in de gebeurtenissen die hij voor een deel zelf heeft meegemaakt. Zijn emotionele betrokkenheid met het onderwerp zou vast veel groter zijn. Kortom, zijn werkstuk zou niet te vergelijken zijn met dat van een middelbare scholier.

Ik moet bekennen dat ik slecht op de hoogte ben van de kwaliteit van de huidige leermiddelen voor geschiedenis bij het middelbaar onderwijs. Ik heb daar dus geen oordeel over, maar wél gaat het mij te ver te beweren dat de geschiedenis opzettelijk wordt vervalst. Volgens ons lid zijn de leermiddelen slecht door de feiten die niet worden vermeld. Het zou kunnen, nogmaals: ik ken die leermiddelen niet voldoende om er een oordeel over te vellen maar het zou interessant zijn over die onvermelde gebeurtenissen eens een artikel in dit blad te schrijven zodat we aan de hand daarvan kunnen nagaan of die gebeurtenissen inderdaad van belang zijn voor ons uiteindelijke oordeel over de geschiedenis van Indonesië.

Wat mij echter meer dwars zit is de vermelding dat briefschrijver zijn op-

merkingen baseert op een citaat uit een eerder nummer de "Sobat": "...dat onze regeerders (en andere belagers van onze eer) het denken over die barre oorlog in de tropen, willen weg raderen." Van dit citaat ben ik indertijd, toen ik het voor het eerst in de "Sobat" las, al buitengewoon treurig geworden en wel om twee redenen: In de eerste plaats is het een bewering die nergens op slaat en op geen enkele wijze wordt onderbouwd. In de tweede plaats door de woordkeus. "Weg raderen" heeft een hele nare connotatie. Als dergelijke losse flodders gaan dienen als basis voor ons denken over de geschiedenis, is er iets mis met óns en niet met de regeerders. Wij willen een (pittige) discussie over de materiële en immateriële belangen van de VOMI-leden zeker niet uit de weg gaan, maar vóór dat we ergens een oordeel over hebben in de "Sobat", moeten we wel goed weten waar we het over hebben en dan nóg respecteren we ook de standpunten van anderen. Om die redenen sta ik in dezen ook geheel achter de beslissing van de redactie van de "Sobat" om het bedoelde artikel zonder commentaar te plaatsen. Daarmee heeft de redactie, en nog minder het bestuur, geen standpunt ingenomen over de kwaliteit van het artikel noch over de waardering ervan door de betrokken leraar. Trouwens in het artikel wordt over de Indië-veteranen geen kwaad woord gezegd en dus mogen we ons afvragen welke eisen we eigenlijk stellen aan een middelbare scholier.

Joop Swarte

Van de redactie

Verzenden copy voor "Sobat" nr. 84

De redactie van "Sobat" verzoekt u vriendelijk om alle copy voor "Sobat" nr. 84 te willen verzenden aan dhr. R. Grit, Balloo 90, 9458 TD te Balloo. Wegens ziekte van dhr. L.C. Zéguers, is deze enige tijd niet in staat om de copy te verwerken. Bij voorbaat onze hartelijke dank voor uw welwillende medewerking.

R. Grit. (Red.)

Rectificatie

Bij het onderschrift op pagina 2 van "Sobat" nr. 82 is een kleine vergissing ingeslopen. Jan Vissenberg is geen Indiëganger, maar hij is wel twee maal in Korea ingezet.

H. Barmentlo

Boekbespreking

Five Piece Roll, By The Left ... Quick ... March!

Kroniek van de Drumband 1 Divisie '7 December' 1945 1949. "Tussen Bagpipe en Gamelan".

Samengesteld door A. van der Linden en P.J. Hest. In eigen beheer uitgegeven, maart 2002.

Prijs: Euro 26,- exclusief Euro 3,- verzendkosten. (Drukkerij) De Groot p/a Koevoetstraat 7, 4611 P.A. Bergen op Zoom. Tel. A. van der Linden: 078-6195184 en P.J. Hest: 0164-240414.

Een gebonden boekwerk, formaat 20,5 x 28,5 cm.

Geïllustreerd, fraai uitgevoerd met het EM-schild in kleur, 230 pagina's met veel muziek en reisverslagen, want ze reisden wat af die tamboers en pijpers van de beroemde C Divisie 7 December.

Five Piece Roll, By The Left ... Quick ... March (Vijf roffels op de trom, links richten en Voorwaarts Mars) zo marcheerden in het Britse leger elke dag de soldaten (de privates) af voor weer een dag van zware exercities en lange vermoeiende marsen door heuvels en moerassen, maar dan meestal zonder de vijf tromroffels uiteraard, 5 x de trom: Een, twee, drie, vier, vijf. Het bijbehorende melodietje denk je er maar zelf bij.

Hoort u ze nog spelen? Het traditionele Wilhelmus, het 7-December divisie-lied en MacNamara in Holland. De song van de MacNamara-band (zie achterkant van deze "Sobat"), naar welks voorbeeld onze uitmuntende divisie-drumband was gevormd.

En na deze inleiding openen we dan eindelijk het boek en reizen met de EM-Drumband langs vele krijgsmachtonderdelen door de Gordel van Smaragd, begeleid door liedteksten in diverse talen, pittige muziekspiegels en het inspirerende geroffel van de trommen.

De vele foto's laten ons Indië, in het bijzonder Java, zien, in zwart-wit weliswaar, maar toch een massa herinneringen aan het mooie Insulinde oproepende. We zien als in een film aan ons voorbijtrekken: Parades, defilés, beëdigingen, begrafeningen, aankomst en vertrek van troepenschepen, entertainment-dagen, avonden en middagen in de stad en te velde, in de rimboe en op erevelden. Een kaleidoscoop van vreugde, leed, hoon en dienst. Ze waren echt overal, ze waren overal bij, deze zondagskinderen van onze roemruchte C-divisie. En dat jarenlang. Het is een wondermooi boek geworden, een boek vol nostalgie en muziekherinneringen. Een relaas van plezier, stof, hitte, vermoeidheid, reizen en trekken. En de drummers speelden voort in nacht en ontij. Ze speelden voort, onze dartele muzikanten van de langzame melodieuze, vaak treurigklinkende Bagpipe (doedelzak) in het koude Schotland tot de fris tintelende Gamelan in het hete Indië. Hulde jongens. Ondanks jullie bevoorrechte positie in de Nederlandse krijgsmacht waren jullie toch onze Sobats; fluitende, trommelende en blazende muzikanten in 's konings wapenrok. Bedankt voor jullie muzikale inzet in

ons zo vaak onenerverende bestaan in de tropen. Schaf dit boek aan kameraden, lees dit unieke drukwerk en geniet ervan.

J. Zwaan

Mr. Eelco. Nicolaas. Van Kleffens.

In het jaar onzes Heren, 1999, zag een boek het licht, uitgegeven door Sdu Uitgevers te Den Haag, met als titel: "De Nederlandse Ministers van Buitenlandse Zaken (BZ) in de twintigste eeuw", onder redactie van Duco Hellema, Bert Zeeman en Bert van der Zwan als "Vijfde jaarboek voor de geschiedenis van de Nederlandse buitenlandse politiek in de twintigste eeuw". Het boek telt 347 pagina's. is geïllustreerd en via de boekhandel verkrijgbaar onder vermelding van ISBN-nummer 90 12087759.

Het is een fraai uitgevoerd boek en heeft een stevige harde omslag.

Het redactieadres is: Vakgroep Geschiedenis Universiteit Utrecht t.a.v. Prof. D.A. Hellema, Kromme Gracht 66, 3512 HL te Utrecht. Het adres van de uitgever luidt: Christoffel Plantijnstraat 2, Postbus 20014 te Den Haag. Alleen de prijs van dit werk is mij ontschoten. Sorry.

Op de losse omslag van dit boek prijkt een foto van BZ-Minister Luns, mr. J.A.M.H. (1956-1971) in gesprek met de toenmalige President van de V.S. (Verenigde Staten van Noord-Amerika) Kennedy, John F. Minister Luns kijkt naar de Nederland vijandig gezinde en later, na te zijn vermoord, heilig verklaarde Amerikaanse President alsof hij hem graag zou hebben verscheurd en misschien had deze USA (United States of Amerika)-President, wat Nederland betreft, dat ook wel verdiend. Het boek behelst, als ik goed heb geteld, 22 ministeriële ambtsbibliografieën van Nederlandse Ministers van BZ (1897 tot heden). De lijst van ministernamen op de pagina's 337/338 telt echter 33 namen. Verder uiteraard een uitgebreide notenapparaat, een namenlijst van de auteurs die aan dit werk hebben meegewerkt, een personenregister en een illustratieverantwoording.

Ontbreken in het boek zelf reeds 10 Curricula Vitae van de opgesomde Ministers, zelf kies ik er slechts 6 van uit, ter kennismaking.

We beginnen, hoe kan het ook anders voor een orgaan dat zich bezig houdt met de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog en haar gevolgen, met mr. E.N. van Kleffens, Minister van BZ gedurende de jaren 1939 (10 augustus) - 1946 (1 maart) en in de jaren 1947 en 1949 (1 maart 1946 tot 1 juli 1947) als Minister zonder portefeuille. Ergo Nederlands Minister van BZ gedurende de oorlogsjaren in ballingschap. De korte Ministeriële biografie van Mr. Van

Kleffens werd geschreven door Bert Zeeman. De auteur geeft zijn Van Kleffens-essay als titel mee "Jurist of Diplomaat".

De foto van deze jurist / Diplomaat (in deze volgorde) afgedrukt naast het begin van Zeemans essay, toont ons een streng voor zich uit starend mager manneke, een stijve Fries aan wie een zekere arrogantie niet vreemd lijkt. Een mijns inziens voor Eelco N. van Kleffens typerende kwalificatie leverde de geleerde H.L. Mencken, met de formulering: "Wanneer een diplomaat ja zegt bedoelt hij misschien, wanneer hij misschien zegt bedoelt hij nee en als hij nee zegt is hij geen diplomaat".

Bij alles wat ik weet over Mr Van Kleffens, uit datgene wat hij zelf heeft geschreven en wat over hem is geschreven, heb ik de indruk gekregen dat Mr. Van Kleffens voor alles jurist was en pas in de tweede plaats diplomaat en nauwelijks een politicus. Zijn porselijnkast leverde geen scherven op. Zijn levensdevies luidde kennelijk: "Voorzichtig en met mate". Een devies dat in oorlogstijd (Van Kleffens ambtsperiode) niet altijd van patriottisme en wijsheid getuigt. Het BZ-beleid met betrekking tot de Buitenlandse Dienst, de gezantschappen in de diverse neutrale- en half neutrale niet belligerente landen, zou mijns inziens nodig eens aan een onpartijdig diepgaand onderzoek dient te worden onderworpen. De Nederlandse Minister van BZ in ballingschap (Londen) gedurende de jaren van Van Kleffens leiderschap over de diverse gezantschappen (ambassades waren er destijds nog nauwelijks en ook de Buitenlandse Dienst binnen het Ministerie van BZ was nog slechts in een embryonale fase aanwezig) werd volgens men nogal improvisatorisch gemend. Het menen (besturen) van een veeltalig span paarden vereist grote voermanskunst. Elke teugel dient in zijn verscheidenheid steeds te worden herkend. En de menner dient alert op de oren van de diverse paarden te letten. Wat gaat paard A of B doen? Het zijn de oren van de paarden die de signalen geven en wat men van een bepaald paard kan vreezen. En op deze alertheid schijnt gedurende de oorlogsjaren, gezien de vele klachten van slachtoffers van en met het beleid van de gezantschappen in aanraking geweest zijnde personen, wel het één en ander te zijn aan te merken. De houding van een aantal paarden in het Nederlandse diplomaten-span is kennelijk niet altijd optimaal geweest. Het lijkt er op dat de menner af en toe wel eens een teugel heeft laten vieren of zich laten ontglippen. Sommige paarden liepen nogal eens uit het gelid. Het lijkt dat de menners op de bok van Patris BZ-koets niet voldoende onderkenden dat er af en toe een dissonant uit de harmonie van de melodie los sprong. Te vaak maakte een paard uit het BZ-span een rare zisprong doordat een teugel, aan de handen van de voerman, ontsnapte. De vele klachten over onze (Nederlandse) vertegenwoordigers in een aantal buitenlanden (gezanten etc) zijn legio. (Als voorbeelden kunnen in dit verband dienen de BZ-vertegenwoordigingen in landen als Spanje (Madrid), Portugal (Lissabon), Turkije (Ankara), tot december 1941 Japan (Tokio), Zwitserland (Bern) en Zweden (Stockholm). Wat van deze klachten reëel is dient mijns inziens eens goed te worden bekeken. Hoe functioneerden onze diplomatieke representanten ten opzichte van in het nauw gedreven, gearresteerde of verdacht gemaakte landgenoten gedurende de oorlogsjaren in de diverse buitenlanden? Waren al deze hooggeplaatste landsdienaren altijd wel vaderlandslievend genoeg? En zo nee. Wie liet de teugel die hen in bedwang

moest houden, dan teveel vieren? Was niet Mr. E.N. Van Kleffens daarvoor de hoogst verantwoordelijke? Of toonde deze Minister misschien te weinig patriottisme in deze bange, alles van een Minister eisende, tijden? Prof. Dr. A.E. Kersten, die een boek schreef over de Buitenlandse Dienst in oorlogstijd ("Buitenlandse Zaken in ballingschap etc.", Sijthoff 1981) typeert onze Van Kleffens als een einzelgänger: "Van Kleffens raadpleegde het Kabinet eigenlijk alleen indien hij het zelf dienstig achtte". Helaas munt het werk van Prof. Dr. A.E. Kersten niet uit in inhoudelijke diepgang, maar typerend voor Minister Van Kleffens lijkt het mij wel.

Ik wil deze recensie beëindigen met een citaat uit een boek van Godfried Bomans ("Werken. III. De Boekerij, 1997, pagina's 380-387) over Pa Pinkelmans plan voor de wereldvrede. Minister Van Kleffens (hier Willem genoemd) wilde het plan - Pinkelman namens de regering overnemen. Pinkelman wilde echter geld zien en vroeg een ton (f 100.000,-). Het was 1948. Citaat enigszins verkort: "Dit is belachelijk", zegt de Minister. Waarop Pinkelman, in de mening dat hij te veel vraagt, verschrikt terug gaat naar f 25,-. "Ik bedoel", zei de Minister, "dat het belachelijk weinig is, 't gaat toch uit de schatkist". Waarop Pinkelman zijn vraag verhoogt tot 2 ton (f 200.000,-). "Accoord", zei de Minister, "hoewel het te geef is. Je zit zeker nog niet lang in de politiek?" De volgens Bomans slechts melk drinkende Friese regent, wordt hier, zij het geflatteerd, levensecht getekend genoeg over Nederlands oorlogs- en ballingschapsminister van BZ tijdens de bange oorlogsjaren 1940 - 1945. Hij staat er met deze schets m.i. goed op.

Ons volgende slachtoffer in de rij van "Ministers van BZ. Etc" in de jaren 1940-1950 (ik tel onze laatste koloniale oorlog in Indië (1945-1950) gemakshalve maar mee, want deze laatste oorlog was een verlengstuk van de Tweede Wereldoorlog, is Jan Herman van Royen, Minister van BZ 1946-1947 van Cees Wiebes en Bert Zeeman. Van Royen is voor vele oud-Indiëgasten en Indië-veteranen een rampvolle naam. Om over Mr. D.U. Stikker nog maar niet te praten. Maar die komt ook nog. Tot de volgende keer.

Jaap Zwaan

P.S. Mr. E.N. Kleffens, de angstvallige behoeder van Neerlands porselijnkast in de jaren 1940-1945 toonde zich gedurende de jaren van de Indië-crisis, 1945-1950, eerder een Koninkrijksbreker dan een Koninklijke porselijnkastbewaker. Hier geldt de slagzin: "Van Kleffens sloeg zijn duizenden, maar Van Royen zijn tienduizenden". Oud-Indiëgasten en Indiëveteranen kunnen daar helaas nu nog over meepraten.

Herdenking Nieuw-Zeeland

Op zondagmiddag 5 mei jl. waren om 14.00 uur zo'n 200 personen aanwezig voor de jaarlijkse dodenherdenking in de Rozentuin te Parnell, Auckland in Nieuw-Zeeland. De dodenherdenking in Nieuw-Zeeland wordt ieder jaar op de eerste zondag in mei gehouden.

Het monument is door de eigen leden van "Het Nederlands Veteranen Legioen" (NVL) in Nieuw-Zeeland gebouwd en gesteund door geld van de Nederlandse gemeenschap in Nieuw-Zeeland.

Deze zondag was het voor de 40e keer dat er een bijeenkomst was en iedereen is er trots op dit monument opgericht te hebben voor hen die niet terug gekomen zijn.

Het Nederlands Monument te Parnell (Nieuw-Zeeland).

Rectificatie

In "Sobat" nr. 82 stond onder "In Memoriam" vermeld: G. den Bouwmeester (436 B.L.) Rosendaal, **dit moet zijn Bergen op Zoom.** Onze oprechte excuses hiervoor.

Door een misverstand van VOMI Zuid-Holland Zuid is abusievelijk de naam van Mevr. B. Haak-Poburski vermeld onder de rubriek "In memoriam" in "Sobat" nr. 82. Dit is een grote vergissing geweest. Hiervoor de welgemeende excuses van VOMI Zuid-Holland Zuid.

Samenkomst van veteranen bij het monument.

De inwijding van dit monument vond plaats op 4 mei 1963. De voorzitter van de Nieuw-Zeelandse oudstrijders was hierbij aanwezig en op diezelfde dag werd het monument overgedragen aan de gemeente Auckland, die ook voor het onderhoud zorgt.

Dit jaar waren verschillende autoriteiten aanwezig; o.a. B. en W. van Auckland, die een krans legden; een plaatsvervanger van de Nederlandse Ambassadeur, die een toespraak hield en samen met de Consul een krans legde; ook door afgevaardigden van de N.V.L. Nieuw-Zeeland werd een krans gelegd. Verder nog aanwezig de oud predikant Everts, die destijds als veldprediker in Indië was.

Allen van der Goot.
V.O.M.I. lid

Herdenking te Steenwijk

Het comité Indisch Monument Steenwijk nodigt een ieder van harte uit voor de jaarlijkse HERDENKING OP DONDERDAG 15 AUGUSTUS 2002.

11.00 uur Vlag halfstok
11.45 uur Trompetter blaast "verzamelen"
12.00 uur Aanvang ceremonie – kranslegging – taptoe – één minuut stilte – vlaghijsen – defilé.

Parkeren is mogelijk bij het zwembad "De Waterwijk"; bloemen zijn bij het monument verkrijgbaar; er zal gezorgd worden voor voldoende zitplaatsen; ter dekking van de kosten vraagt het Comité een bijdrage van minimaal 4 euro p.p.; U kunt dit bedrag storten op bankrekening 5927 29 516 t.n.v. Johanna Esselink-Roest, onder vermelding van "herdenking 15/8".

Opgave en betaling gaarne vóór 1 augustus a.s. Na afloop is er gelegenheid om bij te praten in "De Lange Diek", Taman Indonesia te Kallenkote 53, waar de deelnemers een kop koffie zal worden aangeboden en waar hapjes en drankjes verkrijgbaar zijn.
Info: Johanna Esselink-Roest, tel. 0521-514510 en Henk van Dalen, tel. 0521-513280.

Samenwerking en Solidariteit

F.L. Meijler

Het gaat niet goed met de Indiëveteranen. Er zijn teveel tegenstrijdige (?) belangen in het geding en er wordt te weinig samengewerkt. Overkoepelende organisaties, zoals het Veteranen Platform en de St. Dienstverlening Veteranen vertegenwoordigen weliswaar alle Nederlandse veteranen maar worden toch onvoldoende als de spreekbuis van de Indië- en Nieuw-Guineaveteranen ervaren. Het zijn, zoals dat in moderne computertaal heet, "top down" en geen "bottom up" structuren, waardoor de stem van de basis dus van de oude Indië- en Nieuw-Guineaveteranen zelf te weinig wordt gehoord. Maar hebben we wel een stem? In het buitenland normale voorzieningen voor veteranen, zoals gratis openbaar vervoer en voorrang bij medische (be)handelingen, zijn daardoor nog steeds niet geïmplementeerd. Wij kunnen dat niemand verwijten, want de Indiëveteranen zijn al 50 jaar onderling aan het kibbelen en kunnen daardoor geen vuist maken. Kenmerkend is het elkaar verketteren. Jan vindt dat Piet niet deugt en Piet vindt dat Klaas moet opstappen. En wie weet betekent dit opstel het einde van mijn loopbaan als bestuurslid van de VOMI Nederland. Ik wacht het af. De Indië- en Nieuw-Guineaveteranen werken onvoldoende samen en wederzijdse solidariteit is ver te zoeken. Het roer moet om, of beter gezegd: we moeten allemaal eenzelfde koers gaan varen.

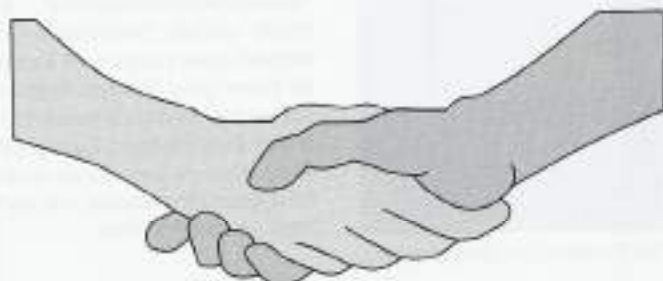
Binnen Nederland bestaat er een groot aantal afzonderlijk opererende veteranenorganisaties. Dit heeft geleid en leidt nog steeds tot versnippering van krachten en tot, ook voor goedwillende buitenstaanders, zichtbare tegenstellingen. Hierdoor wordt onze maatschappelijke positie ondergraven en daardoor de politieke invloed van de veteranenorganisaties in het algemeen en van de Indië- en Nieuw-Guineaveteranen in het bijzonder, ernstig beperkt. De Indië- en Nieuw-Guineaveteranen vormen in Nederland de grootste groep, maar lang niet alle oud-Indië- en Nieuw-Guineagangers zijn lid van of aangesloten bij een veteranenorganisatie. Er zijn teveel organisaties en daardoor is het moeilijk kiezen en de contributies laten voor velen meestal geen lidmaatschap van meer dan één club toe. Eén contributie zou moeten volstaan om lid te zijn van alle veteranenorganisaties, maar zover is het nog lang niet. Voorlopig verliezen we

als gevolg van de vergrijzing steeds meer Indië- en Nieuw-Guineaveteranen. Door dit alles brokkelt de mogelijkheid tot het verwerven van voldoende maatschappelijke erkenning en het verkrijgen van subsidies of sponsors voor meer en betere sociale en andere voorzieningen steeds verder en sneller af. Niets en niemand ducht ons. Dat moet veranderen!

Het is daarom nodig en de hoogste tijd dat alle Nederlandse veteranenorganisaties, ook die geen Indië- en Nieuw-Guineagangers onder hun leden tellen, vanaf de basis hun krachten gaan bundelen, waarvoor op den duur een verstandige juridische vorm gevonden moet worden. Mijn gedachten gaan in de richting van een federatie zoals de vakbonden hebben gekozen, want daarbinnen kan men zichzelf blijven, maar ook andere opties zijn mogelijk. Er is nog een lange weg te gaan omdat de diverse veteranenorganisaties verschillende juridische structuren hebben. Daarnaast is er het reeds gesignaleerde probleem van de lidmaatschap-contributies, het handhaven van eigen publicatievormen etc. Voor de oplossing van deze technische vraagstukken, hoe schijnbaar onoverkomelijk dan ook, dient een aparte commissie benoemd te worden.

Voorop staat het **onderschrijven van de doelstelling** dat gestructureerde samenwerking tussen alle veteranenorganisaties door ons allen moet worden nagestreefd. Geen bureaucratisch instituut van buitenaf of van boven opgelegd, maar een organisatie, die vanaf de basis gestalte krijgt. Op persoonlijke titel, maar met kennis van de betreffende besturen zijn er al initiatieven voor een nauwere samenwerking tussen de Bond van Wapenbroeders en de VOMI ontwikkeld. Onze achterbannen moeten echter de hier geformuleerde doelstelling onderschrijven. Deze publicatie is bedoeld om binnen de VOMI onze oude geesten rijp te maken voor dit jeugdig initiatief. Eendracht maakt macht evenals samenwerking, saamhorigheid en solidariteit. Het is de hoogste tijd.

mei 2002

De vrouw

De vrouw van een veteraan
 Ze hebben het al jaren over de veteraan
 Hoe moeilijk die door het leven gaan
 Over de vrouw wordt niet gesproken
 Haar leven gaat ook niet over rozen
 Zij moet voortaan haar leven delen
 Met de veteraan die kwam in haar leven
 Toch staat zij elke dag voor hem klaar
 Stil zwigend leeft ze met hem mee
 Wat hem is overkomen ver over zee
 De veteraan begrijpt haar soms niet goed
 Dat hij zijn liefde met haar delen moet
 Hij is nog zo vaak met zijn gedachten
 Waar ze onnodig zijn vrienden afslachten
 Wil er zijn vrouw graag bij betrekken
 Maar dat lukt hem bijna nooit
 Zij zelf wil soms een ander leven
 Maar zij zal de moed nooit opgeven
 Ze kent nog lang niet zijn geheimen
 Die al zo veel jaren binnen blijven
 Hij wil ze niet kwijt
 Maar eens komt de tijd
 Dan wordt hij van zijn dromen bevrijdt
 Zij heeft haar hele leven gewijfd
 Aan hem – haar veteraan

Petra Schuttinga- v.d. Tagt

Boekwerk 35e Hupva

Na een jaar is het verzamelboek/boekwerk van het blad "De Schakel" der 35^e HUPVA van de Indonesië tijd 1947 – 1950 klaar.

Het is een mooi verzamelwerk geworden, waar we zeer trots op zijn.

De prijs van dit verzamelwerk is zeer goedkoop, nl. 6,50 Euro + 3,00 Euro voor verzendkosten.

U kunt het boek bestellen door 9,50 Euro over te maken op gironummer 3197209 t.n.v. C. Holler, Jan Luykenlaan 73, 2332 DA Leiden. Tel. 071-5317471.

Gift

Vomi Zuid-Holland Zuid heeft onlangs een gift mogen ontvangen ter grootte van 250,00 Euro van dhr. R. van Son te Schiedam ter ondersteuning van de activiteiten van deze Vomi vereniging. Het bestuur is hem hiervoor zeer dankbaar.

H. Barmento

Uitreiking Draaginsigne Gewonden

Het is in Ridderkerk de gewoonte om op Koninginnedag alle mensen, die een Koninklijke onderscheiding hebben ontvangen, uit te nodigen voor een receptie namens het gemeentebestuur.

Burgemeester Drs. J.B. Waaijer heeft zojuist het Draaginsigne Gewonden opgespeld.

Ook dit jaar vond deze plaats, maar wel met een bijzonder karakter. Aan ons lid mevr. C. Ayal werd op deze receptie door de burgemeester Drs. J.B. Waaijer het Draaginsigne Gewonden uitgereikt en opgespeld. Deze onderscheiding is voor hen, die in en door de militaire dienst zijn gewond geraakt en voor mevr. Ayal betekent dit dus nu een erkenning, voor hetgeen zij heeft meegemaakt in de zeer moeilijke en gevaarlijke oorlogsperiode in Nieuw-Guinea tijdens de Japanse bezetting. In zijn toespraak refereerde de burgemeester dan ook op deze gevaarvolle levensfase van mevr. Ayal. Verder is Coosje Ayal "draagster van de Koninklijke dapperheids onderscheiding", het "Kruis van Verdienste", het "Verzetshedenkingskruis", het "Ereteken voor Orde en Vrede" en het "Mobilisatie-Oorlogskruis". Behalve haar partner en kinderen was dhr. Elgers namens de Vereniging Draggers Bronzen Leeuw en Bronzen Kruis aanwezig, terwijl de heren De Jong en Van Stenis namens VOMI Zuid-Holland Zuid present waren. Na de uitreiking werd door de aanwezige gedecoreerden van de gelegenheid gebruik gemaakt om Mevr. Ayal te feliciteren met haar onderscheiding.

H. Barmento

De Badui's

(Wij ontvingen als een soort aanvulling op het artikel in Sobat 82).

Tijdens mijn tocht door West- en Midden-Java in 1993 ben ik bij toeval bij de Badui terechtgekomen. Deze stam van een paar duizend personen (Binnen- en Buitenbadui samen) leeft in een afgebackend gebied op ca. 32 km. afstand van Rangkasbitung.

De chauffeur, waarmee ik rondtrok, kende toevallig een ex-KNIL-er, die bereid was ons naar de Badui te begeleiden als gids. Nadat we hem in Anjer-Kidul hadden opgehaald, reden we naar de busterminaal van Rangkasbitung. Vanaf die plaats vertrekt dagelijks op een vast tijdstip een Indonesiër naar de pasar van desa Cibeleger, teneinde o.a. scholieren te vervoeren.

Wij hadden geluk dat hij nog enkele plaatsen vrij had. Later op de dag konden wij weer mee terug naar Rangkasbitung. Voor het vervoer gebruikte men een oud busje, waarvan het oncomfortabele interieur bestond uit twee houten banken langs de zijkanten. Vanwege de zeer slechte toestand van de smalle bergachtige weg hebben de vervoermiddelen namelijk veel te lijden. Het duurde derhalve ook ca. 2 uur voordat we via kampong Lebak, de pasar (eindpunt) van desa Cibeleger bereikten.

Doch voor die tijd moest ik bij een politiepost aan de ingang van kampong Leuwidamar mijn personalia (incl. paspoortnummer) op een formulier invullen, waarvan ik een copie ontving.

Na op de pasar van desa Cibeleger te zijn gearriveerd begaven we (de gids en ik) ons via een lange steile trap naar de ingang van het Badui-territorium. Aan de ingang hiervan bevond zich wederom een politiepost. Hier moest ik de in Leuwidamar ontvangen copie inleveren, in ruil voor een ander exemplaar, waarmee ik toestemming kreeg het Badui-gebied te betreden.

Via lemige smalle paden hadden we de desa doorkruisd. De sobere woningen bevonden zich deels tussen de dichte be-

groeiing, deels gegroepeerd op kleine plateaus. Aan de rand van de desa Kanekes, zoals deze desa heet, bevonden zich enkele voorraadschuren. Tijdens ons bezoek was het erg stil. Op enkele kinderen na, was de bevolking op de sawah's aan het werk.

De Badui voorzien in hun onderhoud voornamelijk door rijstbouw. Voorts halen ze suiker uit de arenpalmen, terwijl de bladeren hiervan worden gedroogd en als dakbedekking (atap) te dienen.

Een deel van de rijst wordt door de Buiten-Badui op de aangrenzende pasar verkocht. Van de opbrengst hiervan worden benodigde artikelen (w.o. textiel) gekocht.

De kleding van de mannen is uniform. In dit geval een blauwe schouderdoek en zwarte broek, terwijl de vrouwen en meisjes gevarieerde kleding dragen.

De Binnen-Badui mogen zich niet buiten het territorium begeven.

Op mijn vraag aan de Kepala-desa waarom ze tegen verbetering van de weg waren, kreeg ik als antwoord dat ze alles wilden houden zoals het al decennia was en ze bovendien het toerisme wilden weren.

"Sobat" J.P.P. Hooyen

Gedicht

**Een paar gedachten
Nu de één na de ander
Ons dreigt te ontvallen.**

De laatste patrouille

*Je bent aan je laatste patrouille begonnen.
Hoe lang die nog duurt? Nee, daar weet ik niks van.
Maar één ding is zeker en echt niet verzonnen:
Het loopt naar het eind, straks ben je vrij man.*

*Bevrijd van je uniform, barang en wapen,
van alles wat altijd maar mee moest gesjauwd:
de lasten, de plichten, het goede, het kwade,
al leek het tenslotte gewoon en vertrouwd.*

*Straks laat je het achter, het heeft dan geen zin meer:
Demobilisatie: een gloed nieuw bestaan!
Geen zorgen, geen pijn meer, geen angst en geen hartzeer,
Straks in jou toekomst, waar jij heen mag gaan.*

*Familie, bekenden, je sobats en vrienden,
Die voorgingen wachten daar samen op jou.
Maar méér nog dan allen die hier met jou dienden,
De Heer van het Leven blijft levenslang trouw.*

*Mag 't leven op aarde dan tijdelijk wezen,
Het echte bestaan is een eeuwigheidsgoed.
Je hebt dit in 't Woord al zo vaak kunnen lezen,
Straks zie je het zelf; dus, soldaat, houd maar moed!*

*Is er nog ellende en pijn te verdragen?
Het zal wel niet anders, maar straks wordt het licht!
Als 't gaan niet meer gaat, dan word je gedragen,
Doe dan in vertrouwen je ogen maar dicht.*

Hans Blom

Gedicht

DOEN

*Als wij niet samen delen in de straat
Dan zal de wereldvrede nimmer komen
Omdat de vrede in ons zelf ontstaat
Is wat wij samen doen en niet
In wat wij dromen*

Toon Hermans

Erkenning

Eindelijk erkenning voor Indië-ganger Jan de Graaf. Nadat in het begin van dit jaar het Mobilisatie Oorlogskruis was toegekend, werd op 20 maart jl. door burgemeester N. Schoof uit Alphen a/d Rijn aan hem ook het Draaginsigne voor Gewonden uitgereikt.

In 1947 kreeg hij als militaire politie op Java een granaatscherf in zijn linker bovenbeen en deze zit er nog steeds. De uitreiking heeft voor hem een dubbele betekenis, aan de ene kant de erkenning en aan de andere kant dat zijn verhaal in tegenspraak is met wat vele Nederlanders dachten van hun medeburgers die naar het voormalige Ned. Indië gingen. Dat het moordenaars en plundersaars waren. Wij waren daar voor het brengen van Orde en Vrede. Het huidige 'meer blauw op straat', meer niet. "Gewond, maar niet verslagen", is de tekst op het Draaginsigne en sobat De Graaf is hiervan het toonbeeld. Bestuursleden en de regiovertegenwoordiger van VOMI Zuid-Holland Noord waren bij de plechtigheid aanwezig.

J.W. de Jong

Afscheid

Voor VOMI Zuid-Oost Drenthe was de laatste bijeenkomst in het seizoen 2001 – 2002 op 11 april jl. Tijdens deze bijeenkomst werd er afscheid genomen, afscheid van twee bestuursleden. Afscheid nemen is iets wat altijd pijn doet, maar dat betekent ook dat er iets ophoudt, volgens de secretaresse mev. A.M. v.d. Vis-Bloem. In het geval VOMI Zuid-Oost Drenthe moest afscheid genomen worden van 2 steunpilaren van het eerste uur. Op 24 november 1995 was het de eerste middag voor deze afdeling. Ruim 7 jaar was Herman Schulte de voorzitter en Harm Fröme bestuurslid. Om te beginnen kreeg het bestuur een ledenlijst met 80 namen en f 45,-. Mede door hun inzet voor VOMI Zuid-Oost Drenthe is het nu een bloeiende afdeling. Er staan nu 145 leden op de lijst. Wij zijn jullie dankbaar voor deze jaren, want altijd klaar staan is niet zo gemakkelijk. Jullie waren er altijd. Ik spreek de wens uit dat de contacten zullen blijven bestaan en we hopen jullie op onze middagen te mogen begroeten. Het bestuur wenst jullie beiden nog goede en prettige jaren toe. Tot slot: Laten wij, de nog actieve leden, een voorbeeld nemen aan deze moedige mannen, die ondanks hun zwakke gezondheid toch hebben doorgezet. Laat nu eens iemand van jullie opstaan en zich gaan aanmelden als bestuurslid van VOMI Zuid-Oost Drenthe te Dalen, zodat we binnenkort weer een volledig bestuur hebben.

A.M. v.d. Vis-Bloem

Afscheid Ger de Jong

Nadat Ger de Jong als vice-voorzitter van VOMI Zuid-Holland Zuid op de algemene ledenvergadering van 2 april jl. afscheid had genomen en bij die gelegenheid tot Erevoorzitter van VOMI Zuid-Holland Zuid werd benoemd, heeft het bestuur op donderdag 25 april in kleine kring afscheid genomen in aanwezigheid van een aantal sobats met wie Ger in de afgelopen 16 jaar een goede relatie had. Ook Herman Schox, voorzitter van Zuid-Holland Zuid, kon korte tijd hierbij aanwezig zijn. Namens het bestuur voerde de penningmeester, Arie van Stenis, het woord, waarbij hij de vele verdiensten en betrokkenheid van Ger memoreerde. Als blijk van waardering overhandigde Arie van Stenis een cadeaubon, terwijl zijn vrouw een boeket bloemen in ontvangst mocht nemen.

Hierna meldden zich nog diverse sprekers, die graag iets wilden zeggen over hun relatie met Ger. Dhr. Klaas Orsel, (op 2 mei jl. gekozen tot bestuurslid van VOMI Nederland) refereerde o.a. aan de enorme inzet van Ger voor de monumenten.

Het overhandigen van een fles met alcoholische versnapering.

Mevr. De Jong en Ger de Jong met de reeds ontvangen boeket bloemen en cadeaubon.

Wim Topeé van VOMI Zuid-Holland Noord sprak over de beginjaren van VOMI, waarin hij de nauwe samenwerking met Ger roemde. Henk Harrewijn, voorzitter van de Bond van Wapenbroeders ZHZO, sprak lovende woorden over de goede relatie tussen de beide verenigingen, niet in het minst te danken aan de inzet van Ger. Harrie Kuijpers en Hans Clasquin, als oud-bestuursleden van VOMI Zuid-Holland Zuid, spraken de scheidende vice-voorzitter toe, evenals Henk Mergler, hetgeen gepaard ging met een alcoholische versnapering.

Tenslotte was het woord aan Ger, die in welgekozen be-woordingen alle aanwezigen bedankte voor hun aanwezigheid en bijdrage aan dit afscheid.

H. Barentla

Opsporing verzocht

Willen ondergenoemde personen die op de foto staan van het 3^e pel. Fox. Cie. 6 I.B. te Sorong Nieuw-Guinea contact opnemen met Toon v.d. Velde.

1^e van links: Schoenmaker, Amsterdam; 4^e van links Kpl. Meins?, omgeving Maastricht. Op de voorgrond Toon v.d. Velde.

Zijn er veteranen, die mij aan hun verblijfplaats kunnen helpen, of mijn adres willen doorgeven aan deze personen, om zo met elkaar in contact te komen.

Toon v.d. Velde, Spui 22, 4571 SL te Axel. Tel. 0115-563014.

Tempo Doeloe

De oorlog in Nederlands-Indië

Sumatra (2)

Gedurende de eerste maanden van de bezetting beseften de Nederlanders in Nederlands-Indië nog niet dat hun rol, althans voorlopig, was uitgespeeld. De algemene verwachting was dat de Japanse bezetting hooguit enkele maanden zou duren. (Dergelijke verwachtingen koesterde men in Nederland gedurende de eerste maanden van de Duitse bezetting eveneens).

Nederlandse bestuurders in het bezette Nederlands-Indië begonnen meteen, al in maart 1942, op Java organisatorische en beleidsmatige maatregelen te nemen om na het vertrek van de Japanse bezetters het bestuur weer over te nemen. Zo riep mr. H.J. Spit, de vice-president van de Raad van Indië, op dat moment de hoogste vrije Nederlandse gezagdrager van Indië, veertien (14) prominenten uit de Nederlandse elite bij elkaar om overleg te plegen over de vraag wat te doen na het vertrek van de Japanners. Reeds op 25 maart 1942 werd de, intussen tot 30 personen uitgegroeide complottersgroep door de Japanners gevangen genomen, waarmee bijna de hele nog niet geïntereerde top van het voormalige Nederlands-Indische landsbestuur in het gevang terecht kwam. Op Sumatra maakte de opperbevelhebber van de verslagen Nederlandse troepen, generaal-majoor Overakker, dezelfde fatale fout. Hoewel in krijgsgevangenschap vertoevend meende de generaal een aantal van zijn vroegere ondergeschikten instructies te moeten geven voor hun optreden, ingeval de geallieerde bevrijders het land zouden heroveren. Schriftelijk, alsof hij zich nog in vrijheid bevond, benoemde Overakker, op 18 mei 1942, de reserve-kapitein KNIL Ten Velde, tot militair bevelhebber en bestuurder van Sumatra's oostkust, voor de periode die zou volgen op het vertrek van de bezetters. Een zelfde opdracht, als verstrekt aan kapitein Ten Velde, ging ook uit naar de reserve-kapitein C. Woudenberg, die benoemd werd tot bestuurder, c.q. militair bevelhebber, in Tapanoeli, voor de duur van een na de Japanse nederlaag eventueel ontstaand machtsvacuüm.

De beide, met deze bevelfuncties vereerde officieren, gemobiliseerde burger-ambtenaren, wezen op hun beurt, voor

het geval zij zouden omkomen, op 28 december 1942, weer een vervanger aan in de persoon van de politie-commissaris 1^e klasse P.A.J. de Bruyn. Ook deze benoeming werd schriftelijk aan de betrokkene meegedeeld. Deze openlijke manifestatie van minachting voor de Japanse bezettingsmacht zou de generaal en zijn ondergeschikten duur komen te staan.

Het optreden van deze officieren is enigszins te vergelijken met het doen en laten van de Orde Dienst (OD) in Nederland. Ook de OD was een door officieren geleide illegale beweging volgens militair hiërarchische lijnen opgebouwd, die zich ten doel stelde bij de nederlaag van de bezetter een mogelijk ontstaand machtsvacuüm op te vullen. Met dit verschil echter dat men in Nederland begreep dat er met de bezetter niet te spotten viel. En dus geheimhouding levenszaak was. En deze, voor illegaal werk onontbeerlijke stelregel, hadden de aan formele hiërarchische orders gewende Indische bestuurders en militairen helaas te laat door. De Sumatraanse officieren zouden hun onvoorzichtigheid en drieste moed dan ook met hun leven gaan bekopen. De 10^e maart 1943 localiseerden de Japanners de laatste op Sumatra actieve guerrillagroep, die van luitenant Van Zanten. De leden van deze groep werden gevangen genomen. De Japanse bevelhebber en bestuurder op Sumatra, luitenant-generaal Saito, was op dat tijdstip juist vervangen door zijn ranggenoot Moritake Tanabe, een meer politieke figuur dan zijn voorganger. De Sumatranen zouden ontdekken dat Tanabe een hardere meester was dan de onversneden militair Saito. De arrestatie van luitenant Van Zanten en zijn mannen, bracht tevens de zaak Overakker weer aan het rollen. Meteen begonnen de Japanners de bij deze zaak betrokken personen gevangen te nemen.

Over het verdere verloop van de zaak Overakker, die samen met zijn plaatsvervanger kolonel Gosenson op 15 juli 1942, als krijgsgevangene was afgevoerd naar Formosa (Taiwan), en de zaak Van Zanten, hopen wij u in een volgende aflevering van deze rubriek te verhalen.

J. Zwaan

Koninklijke Onderscheiding

Onze oud-voorzitter van VOMI-Overijssel, dhr. Evert Vaartjes, werd op 26 april jl. verrast met een Koninklijke Onderscheiding. Hij werd onderscheiden met de titel **RIDDER in de Orde van ORANJE NASSAU**.

De versierselen werden hem opgespeld door de burgemeester van Vriezenveen.

Bij zijn aftreden als voorzitter van VOMI-Overijssel werd hem reeds het Ere-Lidmaatschap aangeboden, maar het toenmalige bestuur wilde iets meer doen. Op voorstel van onze oud-secretaris, dhr. Jasper Fayer, werd een onderscheiding aangevraagd. Dit mede voor zijn inzet in de periode 1940-1945 en nadien als O.V.W.-er in Indië. Ook vervulde hij vooraanstaande functies bij diverse verenigingen in het openbare leven, zoals bij de Jagersvereniging, de Kerk, Zangkoor, en ga zo maar door.

Als bestuur hadden wij graag gezien dat hem deze onderscheiding te beurt zou vallen bij het 15-jarig bestaan van de vereniging. Door de herindeling van diverse gemeenten liep de aanvraag behoorlijk vertraging op. Gelukkig bleef dhr. Jasper Fayer alert en hield de vinger aan de pols. Hiervoor onze dank. De dochter van Evert Vaartjes wist haar vader door een handig samengesteld

De 'Ridder' met enige bestuursleden.

Van links naar rechts: D. v.d. Stouwe, A. Scholten, N. v.d. Gragt, de Ridder en Jasper Fayer.

scenario het gemeentehuis in te lokken. Deze was zeer verrast en geëmotioneerd toen het tot hem doordrong dat hij geridderd zou worden. Als afgevaardigden van VOMI-Overijssel waren aanwezig de heren D. v.d. Stouw, N. v.d. Gragt, Jasper Fayer en ondergetekende. Hem werden namens VOMI-Overijssel bloemen aan-

geboden. Na onze felicitaties en na gebruik van een hapje en een drankje werd afscheid genomen van Evert, zodat deze thuis in de familiekring het feestje voort kon zetten. Namens het bestuur nogmaals proficiat.

Albert W. Scholten,
Vorz. VOMI-Overijssel

Koninklijke onderscheiding

Het opspelden van de Koninklijke Onderscheiding.

26 April was voor ons bestuurslid (2° penningmeester) Gerard Bekking een bijzondere dag.

In de stijlvolle raadzaal van het historische stadhuis aan de Grote Markt in Delft kreeg hij door burgemeester Mr. M.C.M. van Oorschot een Koninklijke onderscheiding uitgereikt. Dit wegens zijn verdiensten op allerlei gebied, vooral voor de VOMI en de organisatie schooltuintjes, werd hij benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Bestuursleden van VOMI Zuid-Holland Noord waren getuige van deze bijzondere gebeurtenis, die muzikaal werd opgeluisterd door het 'Zephyr Saxo Kwartet'.

Lid van Verdienste en Vaandel

Tijdens de jaarvergadering van V.O.M.I. Zeeland, gehouden op 20 maart jl. in "Hotel Goes" zijn enkelen aangenaam verast door hun benoeming tot Lid van Verdienste. Aanwezig waren in totaal 220 personen, waaronder als speciale gasten uitgenodigd dhr. J. Dijkema, oud-voorzitter van VOMI Nederland en mevr. F. Zuidwegt van de Stichting Dienstverlening Veteranen. Nadat voorzitter F. Smoorenburg de vergadering had geopend met een hartelijk welkom aan alle aanwezigen, werden eerst de leden herdacht die in het afgelopen jaar zijn overleden en waarbij enkele minuten stilte in acht werden genomen. Vervolgens werd het huishoudelijke gedeelte van de vergadering afgewerkt. Hierna richt dhr. Smoorenburg zich opnieuw tot de aanwezigen en zegt: "Zeeland staat bekend als 'zuinig', maar u weet dat alleen het bestaan van uitzonderingen deze regel bevestigt. Welnu, we hebben in de afdeling Zeeland slechts één Lid van Verdienste en dat is Joop Neef. Aan zijn gevoel van eenzaamheid gaan we vandaag iets doen, nl. het benoemen van enkele Leden van Verdienste!".

Op de eerste plaats dhr. Jan Dijkema

U kent hem allemaal, hij was vele malen op de T.V. en Radio, alsmede in krantenberichten en niet te vergeten in de verenigingen waar hij dikwijls te gast was. Hij is de man geweest die, weliswaar met onze hulp, de VOMI groot heeft gemaakt. Vóór zijn aantreden als landelijk voorzitter hadden weinigen van de VOMI gehoord, laat staan van het grote legioen van Oud-strijders. Overal in het land hield hij spreekbeurten, bovendien wist hij zich in de wandelgangen van de 2^e Kamer een plaats te veroveren en menig Parlementariër voor de doelstellingen van de VOMI warm te maken. Hij was recht door zee en uitermate rechtvaardig en verdedigde de belangen van de VOMI te vuur en te zwaard. Wie herinnert zich niet de magistrale TV optreden tegen ene Prof. Hueting? En hoe hij tekeer ging over het grote schandaal van visumverstrekking aan P.P.? Ook de 1000 gulden uitkering was voor hem een grote uitdaging! Hij benaderde onnoemelijk veel Parlementariërs om zijn doel te bereiken. Zonder Dijkema hadden we geen cent gehad! Vrienden, dit is slechts een kleine greep uit zijn verdiensten, maar voor VOMI Zeeland meer dan genoeg om hem tot Lid van Verdienste te maken.

De voorzitter overhandigt hierna de Oorkonde, behorende bij het Lidmaatschap van Verdienste aan Dhr. Dijkema en biedt hem als dank een doos met 2 flessen wijn aan.

Als 2e op onze lijst staat Mevr. F. Zuidwegt

Sinds haar aantreden als directeur van de Stichting Dienstverlening Veteranen heeft ze zich ontpopt als een persoon die haar hart voor de Oud-strijders op de juiste plaats heeft zitten. Vele jaren heeft ze de Veteranen en dan speciaal de Indië-veteranen terzijde gestaan met raad en daad. VOMI Zeeland had vanaf het begin een speciale band met haar. Misschien door haar Zeeuwse wortels? Feit is dat wij nooit tevergeefs een beroep op haar deden, ook al waren sommige verzoeken van ons wel eens wat buitensporig. Ik hoop dat de band die wij met u hebben tot in lengte van jaren zal blijven bestaan. We zijn er trots op dat wij als enige in het land, u de onderscheiding tot lid van Verdienste als VOMI Zeeland mogen aanbieden.

De voorzitter overhandigt ook haar de Oorkonde behorende bij het lidmaatschap en biedt als dank een doos met 2 flessen wijn aan.

Dhr. Dijkema en Mevr. Zuidwegt zeggen het zeer op prijs te stellen dat zij de onderscheiding hebben mogen ontvangen en danken de voorzitter en alle leden van VOMI Zeeland voor het in hun gestelde vertrouwen in de afgelopen jaren. De voorzitter vervolgt weer zijn toespraak en richt zich opnieuw tot de vergadering. Vrienden, u zult misschien denken "dat was dat", maar ik wil even in herinnering brengen dat Joop de Neef tot nu toe nog steeds het enige Lid van Verdienste in Zeeland is. Daar komt nu echter een eind aan, want hij krijgt 2 broeders naast zich, n.l.:

1. Jan Kloet

Hij is lid van VOMI Zeeland sinds 04.05.1986. Kort daarna is hij toegetreden tot het bestuur en na een gedegen inwerkingsperiode werd hij secretaris. We waren een snel groeiende vereniging en dat bracht heel veel werk voor de secretaris met zich mee. Jan heeft zich pijnlijk nauwkeurig van die taak gekweten. Hulde voor dat jarenlange werk. Door zijn kennis van de Zeeuwen en hun karakters heeft hij mede bijgedragen aan de groei en bloei van VOMI Zeeland. Er was hem nooit iets teveel en ik heb hem nog nooit horen mopperen (tenminste niet bij de VOMI).

Jan, het is mij een groot genoegen om jou als eerste te mogen feliciteren met je benoeming tot Lid van Verdienste en biedt je hierbij de bijbehorende Oorkonde aan alsmede een boekwerk over de Indië-periode, zo stelt de voorzitter.

2. En dan de tweede:

Misschien heeft u al gedacht, wie zou dat zijn? Hier krijgt u het antwoord. Het is Paul van Boven. Hij is lid sinds 11.03.1987 en al heel gauw werd hij de opvolger van Joop de Neef als penningmeester. Het werk van de penningmeester stapelde zich op door de groei van de vereniging. Paul bleef altijd kalm en zette de puntjes op de i. Door zijn secure werkwijze, zijn zuinigheid en zijn accuratesse wist en weet hij de eindjes aan elkaar te knopen, wat in veel gevallen beslist geen eenvoudige opgave is en was! Paul, ik heb dikwijls op je gemopperd, maar de hele vereniging is je dankbaar voor je werk dat je nog steeds voor de vereniging doet. Dank zij jou wijze van werken kunnen we met trots stellen: VOMI Zeeland staat er financieel goed gezond voor. We hopen dat je nog vele jaren, nu als Lid van Verdienste, met je penningmeesterschap door zult kunnen en willen gaan en ik bied ook jou de bij de onderscheiding behorende Oorkonde aan. Ook voor jou het boekwerk over de Indië-periode. Nadat beiden de onderscheiding in ontvangst hebben genomen, spreken zij hun dank uit aan de voorzitter voor diens bemoeienis in deze aangelegenheid en ook hun dank aan de vereniging voor het in hen gestelde vertrouwen met de hoop dat ze nog lang in hun functie de vereniging kunnen dienen. Na de voorgaande handelingen te hebben uitgevoerd, wil de voorzitter vervolgen met een ander punt van de agenda, nl. het onthullen van het nieuwe Vaandel van VOMI Zeeland, doch hij wordt nu tot zijn verbazing onderbroken door Meeuws die het woord neemt met: "Voorzitter, sta mij toe dat ik nog wat toevoeg aan de

Van l. naar r.: de bestuursleden van VOMI-Zeeland, J. Kloet, Fr. Smoorenburg en P. v. Boven, gehuldigd als Lid van Verdienste met de nieuwe vaandel.

door jou gedane uitreikingen van de Oorkondes behorende bij het Lidmaatschap van verdienste aan Jan Kloet en Paul van Boven. Ten eerste wil ik namens het bestuur en leden van VOMI Zeeland Jan en Paul van harte feliciteren met deze grote blijk van waardering. Van zeer nabij heb ik al de jaren door meegemaakt hoe groot jullie inzet is geweest. Verder kunnen wij stellen dat onze voorzitter Frans Smoorenburg, sinds de oprichting van VOMI Zeeland op 28 februari 1987 zich bijzonder heeft onderscheiden dat door zijn voorzitterschap, onder zijn leiding, op zijn wijze, met zeer grote inzet en betrokkenheid, inspirerend en initiatieven nemend, de vereniging groot is geworden, hecht in samenstelling en gemeenschapszin. Wij hebben dan ook gemeend ook jou het Lidmaatschap van Verdienste toe te kennen en wil je hierbij de bijbehorende oorkonde overhandigen. Van harte gefeliciteerd."

Onthulling en overhandiging Vaandel

Nadat de voorzitter zijn grote dank heeft uitgesproken aan de vergadering over de grote verrassing met het aan hem toegekende Lidmaatschap van Verdienste, deelt hij mee dat er iemand is geweest die een financiële bijdrage heeft gegeven om een Vaandel voor VOMI Zeeland te kunnen laten maken. Hij verzoekt nu Dhr. Dijkema en Mevr. Zuidwegt om dit Vaandel te willen onthullen. Na het verwijderen van de Nationale vlag is de onthulling een feit en wordt het overhandigd aan de voorzitter, die het weer in dank aanneemt en hierin ook het VOMI lid betreft die in het vervolg het Vaandel bij elke belangrijke gebeurtenis zal presenteren, t.w. Dhr. A.P. Kools uit Zuidzande. Met applaus uit de vergadering wordt het geheel bekrachtigd, waarna een dronk wordt uitgebracht met de inmiddels geserveerde 'champagne'. De secretaris, Jan Kloet, neemt nu het woord en stelt dat het een lange adem heeft gehad eer de onthulling

plaats vond. De bedoeling was om dit verleden jaar op de jaarvergadering te onthullen, het zou dan klaar geweest zijn, maar enkele dagen voor deze vergadering kwam het bericht "het Vaandel is niet klaar". Een dag na de vergadering "Het Vaandel is klaar". Intussen was afgesproken dat we het dan op de reünie op 31 oktober zouden doen. Wegens internationale gebeurtenissen en veiligheidsoverwegingen kon de reünie niet doorgaan. Maar weer uitgesteld. De reünie zou dan nu plaats vinden op 27 februari jl. Enkele weken vóór de bewuste datum kwam het bericht dat door organisatorische omstandigheden op de vliegbasis Woensdrecht ook nu weer de reünie geen doorgang kon vinden. We zijn nu inmiddels een jaar verder en heeft de onthulling eindelijk plaatsgevonden. VOMI Zeeland heeft nu een Vaandel gekregen van een 'onbekende' schenker. Maar vandaag mag ik namens de vereniging een geschenk als dank aanbieden aan

de 'onbekende' schenker. Het is een geschenk in de vorm van 3 video's. Een documentaire over de grootste militaire operatie uit de geschiedenis van het Koninkrijk der Nederlanden. Het zijn originele filmbeelden, verhalen en ooggetuigen van mannen en vrouwen in het voorm. Ned. Indië om Orde en Vrede te herstellen. Ze deden daar hun plicht onder de moeilijkste omstandigheden voor Koningin en Vaderland, zoals dat toen werd gezegd. Na de uitzending van toen hebben de militairen hun leven in de maatschappij weer opgepakt, doch dat neemt niet weg dat de Indië-periode wel heel belangrijk in ons leven is geweest. Deze uitzending onderscheidt zich toch, zo ook bij de 'onbekende' schenker van dit Vaandel. De video's brengen je weer terug in de tijd van ruim 50 jaar geleden als in de duur van het bekijken 'maar' 5 uur.

Frans Smoorenburg, als 'onbekende' schenker, aanvaardt dit geschenk als een mooie herinnering en als blijk van waardering van de gehele vereniging VOMI Zeeland. We hopen dat je er veel genoeg van mag beleven, aldus besluit Kloet zijn toespraak. De rest van de dag werd nog in een gezellig samenzijn doorgebracht, waarbij ook nog een heerlijke Indische maaltijd werd geserveerd. We kunnen dan ook weer terugzien op een zeer geslaagde jaarvergadering met enkele mooie momenten, zoals het uitreiken van de Oorkondes behorende bij het Lidmaatschap van Verdienste aan Dhr. J. Dijkema, Mevr. F. Zuidwegt en de heren J. Kloet, F. van Boven en F. Smoorenburg.

Voor wat de laatste drie personen betreft is het bijzonder leuk terug te denken dat deze van te voren absoluut niets hebben geweten dat hun dit te wachten stond. Alles was uiterst geheim gehouden en bleek dat ook een grote verrassing voor betrokkenen.

G.C. Meeuwse

Herdenking

Op 4 mei 2002 werd op de J.W.F. kazerne te Assen de jaarlijkse dodenherdenking gehouden voor de gesneuvelde militairen in Indonesië van de acht bataljons die vanuit Assen zijn vertrokken plus die van de O.V.W. bataljons 1-1 R.I. (Drents bataljon) en 1-12 R.I. (Gronings bataljon). De bataljons, die vanuit Assen zijn vertrokken zijn: 3-12 R.I.; 3-1 R.I.; 4-1 R.I.; 4-4 R.I. 5-1 R.I.; 5-4 R.I.; 403 B.I.; 426 B.I.; 432 B.I. (geen verliezen). De opkomst van de deelnemers aan deze herdenking was iets minder dan voorgaande jaren. Dit mogelijk door de weersomstandigheden.

De openingstoespraak werd gedaan door dhr. P. Verstappen namens de Platform 4-mei herdenking, bestaande uit drie personen, welke gekozen zijn uit de diverse bataljonsvertegenwoordigers.

Hij memoreerde dat deze herdenking door de opkomst van zo'n groot aantal personen, door onze saamhorigheid niet aan belang heeft ingeboet en dat de behoefte om te herinneren nog steeds sterk aanwezig blijkt. Hierna werd onderstaand gedicht "Ik weet nog goed" gedeclameerd door mev. A.G. Steenstra uit Emmen.

"Ik weet nog goed ..."

(overpeinzing van een Indië-veteraan)

Ik werd geroepen om mijn land te dienen,
ik was nog jong en vol van dadendrang;
bevrijd van vijf jaar knechting en vernieling,
kwam de opbouw van ons leven weer op gang.

Toch moest ik gaan, hoe moeilijk ook het afscheid
en hoe onzeker ook de toekomst was;
immers van hogerhand was zo besloten,
dus Jan Soldaat marcheerde in de pas!

Onze opdracht was: "Hulp en bescherming bieden,
herstel en orde, veiligheid en rust"
met in ons hoofd en hart die idealen,
voeren wij weg van Hollands blonde kust.

De zereis, die toen kwam, zal 'k nooit vergeten:
blokkades lucht – benauwend, penetrant –
opstijgend uit het ruim, waar je in een hangmat
's nachts zeeziek deinde naar de overkant

Dan eindelijk, na vele weken varen,
kom je geradbraakt in de tropen aan;
je ondergaat de hitte, voelt het vreemde,
proeft papaja's, ziet de sado's gaan.

Ons eerste onderkomen was geen luxe:
barakken, waar de Jap had geregeerd,
een kraantje voor ons allen, maar ontbering
had je al op het troepenschip geleerd.

Indringender ervaring was een zwerfkind
van – zo te zien – misschien een jaar of vijf,
uitgehongerd en totaal ontredderd,
met alleen wat lompen om z'n lijf.

'k Zie nog steeds die mooie bruine ogen,
zo groot vanuit dat uitgeteerd gelaat,
een blik vol hoop, maar wel gemengd met angst,
want die blanda was toch ook immers soldaat!

Gebrek aan kleding, materiaal, ontspanning,
woog steeds zwaarder, want het duurde lang:
de romantiek, die ik toedacht aan de tropen,
maakte plaats voor overlevingsdrang.

Want als ik in gedachten weer op wacht sta,
voel ik 't gevaar, dat loert van alle kant;
de tropennacht, bedwelmend en vol pracht,
is tevens zo verraderlijk riskant!

Ook de patrouilles zullen nooit vervagen:
de dreiging van de Grote Stille Kracht,
ik zie het aardedonker voor m'n ogen,
loop ademloos en weet niet wat mij wacht.

Menig vriend is in zo'n nacht gebleven,
hij bekocht zijn opdracht met de dood;
wij moesten die verliezen maar verdringen,
omdat de strijd geen tijd voor rouwen bood.

Aan mijn gevallen sobats kan 'k slechts denken
met pijn, vermengd met weemoed en verdriet;
die emoties moet je kunnen delen
met wapenbroeders, alléén verwerk je 't niet.

Nooit zal 'k vergeten hoe we afscheid namen
van onze makkers: met een laatste groet
marcherend langs hun graven en besefvend,
dit is onomkeerbaar en voorgoed!

Vaak voel 'k me schuldig dat ik 't kan vertellen,
want na 't "Cease Fire" mocht ik weer naar huis,
ik bleef niet achter op de erevelden,
met als erkenning slechts een houten kruis.

Soms wil ik niet meer denken, niets meer zeggen,
meedogenloos kan de herinnering zijn;
met ogen vol begrip, maar zonder woorden,
spreekt een sobat dan mijn taal van pijn!

"Ik weet nog goed ...", zal steeds weer ergens klinken,
herinnerend herdenken blijft bestaan;
zolang wij ademen is 't onze strijd, maar
reeds gedeeld door de jonge veteraan.

'k Had ginds nog graag wat meer willen betekenen,
mijn hulp verlenen voor een nieuwe start,
want ondanks moeite, angsten en frustraties,
sloot ik dat land voor altijd in mijn hart!

Annie Steenstra
(Auteursrechten Mevr. A.G. Steenstra)

Vervolgens werden diverse commando's gegeven, o.a. Signaal "Infanterie" met aansluitend 2 minuten stilte en daarna werd ons nationaal volkslied, het Wilhelmus gezongen.

De kranslegging door de heren, van l. naar r., D. Bron en B. Visscher namens de VOMI verenigingen Drenthe/Groningen en Friesland.

De diverse kransen werden gelegd door afgevaardigden van de diverse bataljons, BNMO, VOMI Dr./Gron. en Friesland, R.M.C. Noord.

Na de kranslegging werd het zeer toepasselijk onderstaand gedicht voorgedragen door Esther Grobben-de Leeuw.

Het leven gaat door

*Dat roepen mensen veel al in koor.
Maar wat is er mis met even stilstaan.
Stilstaan bij wat jullie allemaal hebben gedaan.
Er is daar veel gebeurd.
Ook dingen waar nu nog om wordt getreurd.
Jullie hebben het goed gedaan.
Moge dat als een paal boven water staan.
Er zijn ook mensen achter gebleven.
Een herdenking is het enige wat wij hun nog kunnen geven.
En daarom herdenken wij.
Wij herdenken iets wat ook veel is gaan betekenen voor mij.
En ik hoop met mij vele anderen.
Want alleen samen kunnen wij de wereld veranderen.
Lieve opa's op jullie kunnen we trots zijn.
Ik heb dit gedicht eigenlijk geschreven voor mijn opa,
Maar vandaag draag ik het op aan alle veteranen
En aan hen die achter zijn gebleven.*

Hierna werden nog bloemen gelegd door de aanwezige familieleden, nabestaanden en vrienden en kennissen van de gesneuvelden.

Tot slot werd het woord gevoerd door de Luit. Kol. Patist namens de Cdt. R.M.C. Noord en werd hierna een aanvang genomen met het eerbetoon langs de plaquettes. Na nog enige tijd gezellig bij elkaar geweest te zijn in de kantine ging een ieder om ± 21.00 uur weer huiswaarts.

R. Grit

In Memoriam Jan Leenders

Op 23 maart jl. overleed op 74-jarige leeftijd veteraan Jan Leenders, Lid van onze Raad van Advies. Op 17-jarige leeftijd verbond hij zich – op 30 april 1945 – als OVW-er bij de KL. Indië moest worden bevrijd! Via Engeland, het opleidingskamp Wolverhampton, vertrok hij naar Australië, waar hij op 23 juli 1945 aankwam. Jan werd sergeant bij het Dienstvak der Militaire Administratie. Op 10 december 1945, een kleine vier maanden na de Japanse capitulatie, stapte hij nabij Batavia uit het vliegtuig. Daar nam hij de gruwelijke naweeën van de Japanse bezetting waar. Hij zou het nooit meer vergeten en het gaf hem – zelf geen slachtoffer van de Japanse terreur – de motivatie zich zijn leven lang in te zetten voor het verwerven van rechtsherstel voor de Indische gemeenschap. Als sergeant-majoor van Speciale Diensten diende Jan Leenders bij tal van eenheden op Java, om op 15 juni

1949 naar Nederland terug te keren. Hier ontplooidde Jan zich op veel gebieden. Hij was bijna 25 jaar voorzitter van de Vereniging van Indische Nederlanders en speelde een belangrijke rol bij de oprichting van de Vrije Indische Partij, mede in verband met de geringe politieke belangstelling in Nederland voor hen, die de Japanse bezetting hadden ondergaan. Toen Bronbeek met sluiting werd bedreigd hielp hij de Stichting Vrienden van Bronbeek op te richten. Bronbeek bleef behouden en Jan Leenders bleef tot zijn dood vice-voorzitter van het bestuur. In april 1990 stond hij aan de wieg van de Stichting Japanse Ereschulden; hij vervulde de functie van vice-voorzitter en het laatste deel van deze periode tevens die van waarnemend voorzitter. Tal van andere activiteiten vervulde hij binnen de Indische gemeenschap. Maar zelf veteraan, droeg hij de zo noodzakelijke inhaalslag op het gebied van veteranenbelangenbehartiging een warm hart toe.

Het leidde tot zijn toetreden tot de Raad van Advies van de VOMI.

Jan Leenders was niet alleen een zeer actief en toegewijd strijder voor de belangen van de Indische- en Veteranengemeenschap, hij was ook een beschaafd man, onkreukbaar, bescheiden, met gevoel voor humor en een sterk ontwikkeld gevoel voor rechtvaardigheid. Hij streefde naar eenheid van opvatting, alhoewel die – tot zijn spijt en frustratie – niet altijd mogelijk bleek te zijn binnen de Indische gemeenschap, noch binnen de veteranen-wereld. Ik weet zeker, dat de oproep: "veteranen, sluit de gelederen, weest één!" hem uit het hart gegrepen zou zijn. Wij wensen zijn vrouw en kinderen kracht toe bij het verwerken van het grote verdriet dat zij leden. Jan rust in vrede.

B. Bouman

Verenigingsnieuws

Canada

Secr. G. Ladder
303-72 Woodlawn Rd.
E. Guelph, Ont.
N1H 1G7 Canada
Tel. (519) 821-8395
Fax (519) 821-5754

Bij VOMI Canada staan we steeds verbaasd hoeveel activiteiten er in Nederland zijn bij de diverse VOMI verenigingen, o.a. veel vergaderingen en reünies enz.

In district 9, Oshawa en omstreken, zijn de leden bij elkaar geweest voor een vergadering en een etentje op 8 mei jl. in Whitby, Ontario. Onder de deelnemers waren ook vertegenwoordigers van het bestuur aanwezig. Op 10 juli a.s. hoopt VOMI Canada haar jaarlijkse picknick te houden in Rockwood, Ontario.

J. Huisman,
Vice-president

Drenthe/Groningen

Secr. J. Plat
Sassenbergen 71
9537 GW Borger
Tel. 0599-235666
E-mail: jplat476@freeler.nl

Op dit moment staan we voor de grote zomervakantie. We hopen met u dat we ook echt over 'zomer' kunnen spreken. Binnen onze vereniging staat alles even op een laag pitje. Uw bestuur is wel bezig met diverse zaken, maar ons gezicht naar buiten in de vorm van bijeenkomsten is er niet. Deze activiteiten beginnen straks weer in september. Het begin van het nieuwe seizoen zal dan ook zijn uw bezoek aan de Veteranendagen op 25 en 26 september op de Joh. Postkazerne te Havelte. Daar komen we echter de volgende keer wel op terug. Als we nog even terug kijken, dan is

één van de laatste activiteiten die voor het voetlicht zijn getreden, het officieel deelnemen als vereniging aan de kranstegging op de JWF kazerne te Assen en de vertegenwoordiging bij diverse herdenkingen. We noemen u o.a. Westerbork, Hoogeveen en Steenwijkerwold. Eveneens heeft het bestuur u vertegenwoordigd op 11 juni jl. bij de onthulling van het provinciaal monument in de stad Groningen. Vanuit onze ledenkring hebben daar vier sobats deelgenomen aan het vormen van de Erewacht. Aan deze mensen onze hartelijke dank voor de spontane medewerking.

Vooruit kijkend komen wij zaterdag 6 juli a.s. op de grote Landelijke Veteranendag, georganiseerd door 'DAMETIN' te Dalen. Wij wensen de bestuurders alle sterkte toe bij deze organisatie, want er moet wel weer het één en ander gebeuren. Uw bezoek meer dan waard. Niet ingeschreven? Geen nood, er is ruimte genoeg in Dalen om u te ontvangen en bezig te houden. Vergeet niet even bij de VOMI-stand langs te komen voor een vraag of een opmerking. Nogmaals hartelijk welkom deze dag en het is altijd reuze gezellig op de Pasar Baru.

Nog even langs de afdelingen: Assen

Het seizoen is hier afgesloten op 3 mei jl. met een busreis met een geheel verzorgde dag naar en in Staphorst. Tot nu toe zijn alle busreizen van deze afdeling geslaagd en we nemen aan, dat men als deelnemer aan deze dag weer veel prettige herinneringen heeft overgehouden.

Hoogeveen

Hier heeft men op 4 april in 'De Mauritsshof' het seizoen afgesloten.

Meppel

In Havelte is op 20 maart met een volle zaal en een geslaagd optreden van het duo 'De Eigenheimers' uit Borne het seizoen afgesloten.

Zuid-Oost Drenthe

In Dalen was men voor het laatst bijeen op 11 april in Café-Restaurant 'Cornelis'. Een beetje een bijzondere bijeenkomst. Er werd afscheid genomen van 2 bestuursleden. (Voor het verslag hiervan zie elders in deze 'Sobat').

Er werden twee sobats herdacht, Jaap Bos en Jan Gunnink, twee trouwe bezoekers op de bijeenkomsten. Het aangekondigde programma moest wegens een sterfgeval ook nog omgegooid worden, maar met op de valreep het nog kunnen aantrekken van 'De Vrouluu' uit Gramsbergen, is de middag toch nog goed geslaagd. Het werd een heel gezellige middag met liedjes van vroeger, gedichtjes en cabaret. De startdatum voor het nieuwe seizoen voor de afdeling Zuid-Oost Drenthe te Dalen is op 7 november 2002. Vervolgens komen ze daar dan in 2003 op 16 januari en 27 maart weer samen. Dit alvast voor uw agenda. Voor de eerste tijd nog heel veel zonnige dagen toegewenst.

J. Plat

Flevoland

Secr. Oevergriend 13
1358 EA Almere
Tel. 036-5318672

Dit keer is het echt 'heet van de naald', zojuist terug van een zeer geslaagde bijeenkomst in onze tangsi 'Kolkzicht', d.d. 20-04-02. Exact 11.00 uur opende de voorzitter de bijeenkomst met allereerst een stil saluut voor onze overleden sobat Barend Marinus. Selamat Jalan op je laatste patrouille, sobat. Na een enkele mededeling werd er vlot gestart in verband met het drukke programma. Het play-backshow-team van het 'Trefpunt' bracht met zo'n vijftiental 'artiesten' wederom voor ons een werfelende show, waarbij negentien diverse nummers van o.a. Toon Hermans;

Ria Valk; Tom Manders; Corry Brokken; Carry Tefsen en vele anderen gepresenteerd werden. Applaus, bijval en meezingen was niet van de lucht, de stemming zat er goed in. Jammer dat er niet meer leden waren om van dit festival te genieten! Uiteraard werden bingo en loterij (onze bron van inkomsten) niet vergeten, ook door de 'Artiesten' werd enthousiast mee gespeeld en ... prijzen gewonnen. Natuurlijk liet ons 'Bar-Team' zich niet onbetuigd en verwende ons met een voortreffelijke lunch, deze dag kon niet meer stuk. 't Was weer gelukt en dat voor zo'n (helaas) kleine vereniging. Maar, vooral doorgaan! Even na vieren werden allen bedankt voor de inzet, aanwezigheid en ... enthousiasme, wel thuis. 18 Mei zijn we in tangsi "Mata", gebouw "Het Oog", Copernicuslaan 7 te Dronten met een uitgebreide Indische rijsttafel en uiteraard bingo en loterij met mooie prijzen. Een aantal leden heeft zich al opgegeven. Wij hopen dat er nog velen zullen volgen. Ondanks de oproep in de vorige "Sobat" zijn er toch nog een aantal sobats die de contributie voor 2002 moeten voldoen. Mocht het onverhoopt op problemen stuiten, laat het even weten, anders zijn uw mede-sobats de pineut. Mogen wij uw remise tegemoet zien. (afkappen is zo lullig). Met algemene stemmen werd besloten 100 Euro te doneren aan "Het kindervacantieland", een levenswerk van onze sobat Henk van Sloten. Het idee is ontstaan om een bijeenkomst te organiseren met diverse Indonesische dansen, uiteraard uitgevoerd door de ons zo bekende dansgroep "Sanggar Melati". Het programma van deze dansgroep is uitgebreid en sterk vernieuwd. In verband met het 'kostenplaatje', wat over het algemeen aan zo'n optreden hangt, is er gedacht aan een samenwerking met een bevriende vereniging. In dit geval de Marine vereniging. Een eerste contact heeft informeel al plaats gevonden met een positief resultaat. Wij gaan verder informeren of het één en ander haalbaar is. U hoort nog van ons. Helaas moeten wij constateren dat ons ledental begint te slinken en dat heus niet door de contributie of iets dergelijks, maar meer door de onverbiddelijke lijn die 'De Grote Manitou' volgt. Het gevolg is dat de basis of het draagvlak in de toekomst smaller gaat worden, waardoor het moeilijker zal zijn om bepaalde activiteiten te realiseren.

Wij kunnen dit ten dele opvangen door zoveel mogelijk de bijeenkomsten bij te wonen. *Wij blijven doorgaan en rekenen op u.*

*Selamat Jalan,
Frits Frantzen*

Friesland

Secr. Drastlaan 68
8303 EE Emmeloord
Tel. 0527-616717
E-mail: h.j.leeman@hccnet.nl

Als u dit leest geniet u hopelijk van het mooie weer en is het seizoen van onze vereniging al weer een tijdje achter de rug. We hadden de laatste bijeenkomst in Hurdegaryp op 26 april waar we samen met de Indië- en Nieuw-Guinea-veteranen uit de gemeente Tytsjerksteradiel te gast waren van het gemeentebestuur. Daarvoor hadden we op 4 april eenzelfde bijeenkomst met het gemeentebestuur van Harlingen. Maar omdat het volgende seizoen al snel weer op ons toe komt zijn de voorbereidingen daarvoor al in volle gang. En omdat wij dit jaar 15 jaar bestaan, hebben een aantal sobats het plan opgevat om hieraan iets te doen. Of dat zal gaan lukken dat weten we nog niet zodat we u hierover verder nog niets kunnen zeggen. Een eventuele datum is echter al vastgesteld: dat wordt 23 augustus. Ook voor de weduwen zal er weer een middag worden georganiseerd. Onderstaand een lijst van de komende activiteiten:

- 23-08-2002: Viering 15-jarig bestaan?
- 28-08-2002: Herdenking Rengerspark Leeuwarden (aanvang 19.00 uur)
- 12-09-2002: Weduwenbijeenkomst Vliegbasis Leeuwarden
- 22-10-2002: Regiobijeenkomst N.O.-Friesland te Wouterswoude
- 12-11-2002: Regiobijeenkomst Z.W.-Friesland te Koudum
- 21-01-2003: Regiobijeenkomst Z.O.-Friesland te Heerenveen
- 18-02-2003: Regiobijeenkomst regio Leeuwarden
- 18-03-2003: Regiobijeenkomst N.W.-Friesland te St. Annaparochie
- 08-04-2003: Ledenvergadering Vliegbasis Leeuwarden

Sommige van bovenstaande data kunnen mogelijk nog enigszins gewijzigd worden. Voor de invulling van de regiobijeenkomsten hebben we inmiddels zorg gedragen. We houden u op de hoogte.

Ledenvergadering

Op 9 april hielden we weer onze ledenvergadering welke ook dit jaar weer zeer goed bezocht werd. Vanwege ernstige ziekte van onze voorzitter Klaas Swart nam Hans Blom, onze plv. voorzitter, de leiding op zich. De agenda werd vlug afgewerkt waarna er tijd overbleef voor een hapje, een drankje en een gezellig samenzijn. Bestuurslid Ide de Jong was aftredend en stelde zich herkiesbaar. We hadden trouwens niet anders verwacht. We kunnen en we willen hem niet missen. Van de kascommissie was de heer Van der Werff aftredend. Hij werd bedankt voor de drie jaren dat hij zitting had in deze toch wel belangrijke commissie. De heer Kingma bracht verslag uit van zijn bevindingen over het afgelopen boekjaar. De penningmeester had zijn zaakjes goed in orde. Als nieuw lid in deze commissie werd de heer Groenendaal te St. Annaparochie gekozen. Ons ledental is sinds de oprichting nog elk jaar omhoog gegaan. Ook dit jaar nog weer, al hadden we dat niet verwacht. De stijging was minimaal, nl. 2 leden, vergeleken bij vorig jaar.

Tot slot wenst het bestuur u een goede zomertijd toe, terwijl de zieken onze aandacht houden. We wensen hen veel sterkte toe.

Henk Leeman

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham
De Kraan 60
5056 EC Berkel Enschat
Tel. 013-5400380/Fax 013-5400281

Artikelen in Sobat nr. 82

Ons bestuur is het niet eens met de inhoud van enkele artikelen, gepubliceerd door J. Zwaan.

Ook worden afspraken over het te voeren beleid, naar onze mening, niet nagekomen, waardoor de indruk kan ontstaan dat er sprake is van een ongelijke behandeling van de diverse verenigingen.

We hebben het bestuur van VOMI-Nederland daarom nogmaals gevraagd aandacht te schenken aan dit punt.

Bijeenkomst in Dussen

Kort na de contactmiddag van de veteranen in Waspik, hielden we onze bijeenkomst in het Land van Heusden en Altena. Door het extreem hoge water konden we Dussen niet bereiken middels het Kapelse veer, maar uiteindelijk zijn we toch bij "De Koppelpaarden" beland. De opkomst was zeer goed en de sfeer was, zoals van ouds, gezellig. Ook uit Waspik was een flinke afvaardiging aanwezig.

Voor de eerste keer hebben we ook hier onze nieuwe videoprojectie vertoond met de verrassend goede beeldkwaliteit.

Vorig jaar waren er nl. startproblemen met het oude apparaat.

Er konden nog enkele nieuwe leden worden ingeschreven en iedereen is tevreden huiswaarts gekeerd.

Bijeenkomst in Boxmeer

Dit keer hadden we een zaal in het centrum gevonden. De opkomst was hier niet zo hoog als gewoonlijk, maar we zitten hier dan ook op de rand van ons gebied.

Geen reden om Boxmeer niet op onze agenda te zetten.

Ook deze middag was zeer gezellig en de bediening was voortreffelijk.

Wederom meldden zich weer enkele nieuwe leden en dat doet ons goed, gezien het steeds groter wordende overledenen.

Optreden van "De Luchthappers".

Volgend jaar zullen wij Boxmeer zeker weer aandoen.

Reünie in Oirschot

Zo'n 350 leden en partners hadden ingeschreven voor onze jaarlijkse reünie. We hebben in onze regio dan ook een prima accommodatie in de "Kempenzaal", de schouwburg en de nabijgelegen eetzaal met voldoende capaciteit.

Een gast uit Den Haag sprak daarover dan ook zijn verbazing uit.

Elke aanwezige ontving bij binnenkomst een aantal loten en een praktische attentie, om het teveel betaalde bedrag (door een tevoren ongewisse regeling) terug te betalen.

De personeelskosten zouden immers in

rekening worden gebracht. Achteraf bleek de vergoeding daarvoor gelukkig aangepast. Vandaar.

De prijzen voor de loterij waren dit jaar zeer uitgebreid. We hadden ook deze keer weer veel huishoudelijke apparaten en het podium stond dan ook propvol, waardoor nog bovenverwachting veel loten werden verkocht, omdat het duidelijk was, dat er een hoge prijzenkans bestond.

Het optreden in de schouwburg van het 17-persoons mondharmonika-orkest "De Luchthappers" uit Nuenen – sommige nummers met zang – viel in goede aarde.

Het midden gedeelte van het optreden werd verzorgd door het Indische duo "Meily en Anthony". Ook dit werd bijzonder gewaardeerd.

Omdat de maaltijd wat laat geserveerd zou worden, werd bij de ingang van de schouwburg een versnapering uitgereikt om onder de voorstelling de honger wat te stillen. Deze geste werd dan ook op prijs gesteld.

Door de achteraf meevallende kosten kon de maaltijd extra worden opgesierd en kennelijk was iedereen tevreden over het gebodene.

Aan het einde van deze reünie werd het bestuur nog door veel deelnemers bedankt voor de prachtige dag en zoiets geeft ons beslist voldoening na het vele voorbereidende werk. Het bestuur en de 'hulptroepen' gingen na afloop dan ook hondsmoe naar huis.

Ter geruststelling: we zijn er weer bovenop na een nachtje goed slapen.

Als voorzitter mag je natuurlijk vooraan staan.

Jaarvergadering in Eindhoven

Op 23 april hielden wij onze jaarlijkse vergadering in buurthuis "Genderdal" te Eindhoven, de plaats waar wij staan ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel.

De opkomst viel niet tegen en de agenda werd in een vlot tempo afgewerkt.

De verslagen van de secretaris, penningmeester en sociaal commissaris werden na voorlezing middels een applaus beloond en ook het verslag van de kascontrole-commissie werd door de aanwezigen aanvaard met dank aan de beide penningmeesters.

De statutair aftredende secretaris en 2^e penningmeester werden bij gebrek aan nieuwe kandidaten herkozen.

In de pauze werd aan de bezoekers een drankje en een hapje geserveerd, zodat deze vergadering toch een beetje een tintje kreeg van een gezellig familiefeestje.

Op deze wijze is vergaderen niet een verplicht gebeuren geworden.

J. van der Ham

Noord-Brabant West

Secr. J.A. de Bruijn
Schuivenoord 89
4707 XN Roosendaal
Tel. 0165-551214
E-mail: j.de.bruijn@home.nl

Bijeenkomst te Zevenbergen

Op dinsdag 19 maart jl. hielden wij onze bijeenkomst in Zevenbergen. Er werd deelgenomen door 125 personen, waarvan 36 dames.

Ook deze bijeenkomst was als vanouds heel gezellig, gepaard gaande met een loterij, een heerlijk hapje en drankje. Dank voor die medewerkers die met hun inzet deze bijeenkomst mede hebben doen slagen.

Algemene Ledenvergadering 2002

Op donderdag 25 april jl. hielden wij onze Algemene Ledenvergadering in zaal Koch te Kruisland. Er waren 257 personen aanwezig, waarvan 102 dames.

Om 10.30 uur verwelkomde de voorzitter onze sobats met hun dames en ging daarna over tot de herdenking van de 24 sobats, waarvan wij in 2001 en de 9 sobats tot heden (26-04-2002) een overlijdensbericht hadden ontvangen. In zijn openingswoord verwelkomde hij mede de genodigden, dhr. P. te Walvaart, bestuurslid VOMI-Nederland en Mevr. Zuidwegt van de S.D.V.

In zijn korte terugblik over het afgelopen jaar memoreerde hij onze druk bezochte bijeenkomsten en in het bijzonder dat zoveel dames die bijeenkomsten bijwoonden.

De samenwerking binnen onze vereniging is zeer goed en samengevat was het weer een goed jaar. Tot slot dankte hij alle medewerkers binnen onze vereniging inclusief de bestuursleden voor hun inzet in het afgelopen jaar.

Dhr. M.H. Machielse uit Zevenbergen, die door het bestuur was voorgedragen als kandidaat bestuurslid, werd met algemene stemmen gekozen.

De statutair aftredende bestuursleden de heren P. Nefs, J. Malipaard en A. van Nassauw die zich alle drie herkiesbaar

hadden gesteld, werden met algemene stemmen herkozen. Dhr. J. Laros uit Stampersgat, die door het bestuur was voorgedragen als kandidaat commissielid voor de commissie van beroep, werd met algemene stemmen gekozen.

In de pauze werd er door het bestuur aan de aanwezigen een consumptie aangeboden.

Na de pauze sprak Dhr. P. te Walvaart de vergadering toe omtrent het onderwerp "VOMI, Hoe NU Verder?".

Na zijn toespraak ontving hij een spontaan applaus.

Kort na de middag genoten allen van een voortreffelijke en vooral goed verzorgde Brabantse koffietafel die daarna werd opgeluisterd door een organist, die de gehele middag voor gezellige muzikale klanken zorgde. Het was wederom weer een fantastische dag en ondanks het drukke programma was er ook weer een loterij met mooie prijzen.

Omstreeks 17.00 uur gingen allen tevreden huiswaarts.

Samenstelling van het bestuur per 10-05-2002

<i>Hr. J.B. Malipaard</i>	Ravelstraat 32
Voorzitter	4614 XD Bergen op Zoom
Activiteiten Commissie	Tel. 0164-252642
Woordvoerder Sociale Commissie	E-mail: malipaardtua@home.nl
<i>Hr. P.J. Nefs</i>	Zuidhaven 161
Vice-voorzitter	4761 CW Zevenbergen
	Tel. 0168-329571

<i>Hr. J.A. de Bruijn</i>	Schuivenoord 89
Secretaris/Secretariaat/ Ledenadministratie	4707 XN Roosendaal
	Tel. 0165-551214
	E-mail: j.de.bruijn@home.nl

<i>Hr. P.J.M. Looyen</i>	Cameedijk 1
Penningmeester	4706 EG Roosendaal
Waarnemend Sociaal Commissaris	Tel. 0165-560546
<i>Hr. M.H. Machielse</i>	Van de Markstraat 2
Activiteiten Commissie	4761 KB Zevenbergen
Activiteiten Sociale Commissie	Tel. 0168-326174
<i>Hr. A. van Nassauw</i>	Christineplein 7
Activiteiten Commissie	4702 VJ Roosendaal
	Tel. 0165-537226
<i>Hr. P. Welten</i>	Beukenlaan 35
	4731 GD Oudenbosch
	Tel. 0165-312816

Samenstelling commissie van beroep per 26-04-2002

Hr. A. van Hooijdonk, Noordsingel 15, 4611 SB Bergen op Zoom, tel. 0164-233871

Hr. J.P.F. de Boer, Kruisberg 173, 4871 BK Etten Leur, tel. 076-5019021

Hr. J.J. Laros, Noordzeedijk 8, 4754 AJ Stampersgat, tel. 0165-511726

Programma in het najaar

De navolgende bijeenkomsten zijn vastgesteld en beginnen om 13.30 uur.

1. Woensdag 21 augustus: zaal Restaurant Rozenoord, Beukenlaan 14, 4624 AE Bergen op Zoom.
2. Woensdag 18 september: Zaal Marktzicht, Markt 10, 4841 AC Prinsenbeek.
3. Dinsdag 15 oktober: Zaal Aarts, Stationsstr. 37, 4761 BR Zevenbergen.
4. Dinsdag 19 november: Zaal Kerkzicht, O.L. Vrouwestr. 110, 4735 AG Zegge.

Noteer deze data alvast in uw agenda!

Van de penningmeester

Bij de inlevering van de kopij voor deze "Sobat" hebben enkele leden hun contributie voor het jaar 2002 nog niet betaald. Vergeten? Op onze leeftijd vergeten we allemaal wel eens wat, doch in dit geval zou ik u vriendelijk willen verzoeken de pen ter hand te nemen en de door u ontvangen acceptgiro verder in te vullen en te verzenden. Bij voorbaat, namens het bestuur, mijn dank voor uw medewerking.

Quo vadis V.O.M.I.?

"Waarheen gaat u V.O.M.I.?" Zoals reeds gemeld in "Sobat" nr. 82 (april) in de rubriek "Van de Bestuurs-tafel", worden leden in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen van het pre-advies (CONCEPT) d.d. 20 februari 2002 dat door de werkgroep is uitgebracht aan het bestuur van VOMI-Nederland.

U kunt in het bezit komen van deze kopie, door deze *schriftelijk* bij uw secretariaat aan te vragen.

In de Algemene Ledenvergadering, die gehouden werd op 25-04-2002, is besloten dat als het eindvoorstel van het bestuur van VOMI-Nederland bij onze vereniging bekend is, om daar aansluitend een enquête onder de eigen leden te houden, waarbij elk lid zijn of haar standpunt kenbaar kan maken. De uitslag van deze enquête zal door uw bestuur kenbaar gemaakt worden in de dan eerstkomende Algemene Ledenvergadering van VOMI-Nederland.

J.A. de Bruijn

Overijssel

Secr. H. Vos

Dr. Van de Zandstraat 57
7545 EJ Enschede
Tel. 053-4313859

Mededelingen

Op 18 april jl. vond onze ledenvergadering plaats in Café Restaurant "Het Bonte Paard" te Holten-Dijkerbroek. Het was een druk bezochte bijeenkomst met vele vragen en voorstellen. Deze zullen met veel voortvarendheid in het bestuur nader besproken worden en in de notulen worden verwerkt. De voorzitter meende in eerste instantie de afwezigheid van de eerste secretaris te moeten wijten aan de eveneens

op deze dag te houden secretaressen-verwendag, die eens per jaar wordt gehouden. De secretaris was helaas niet uitgenodigd voor dit uitje. Gelukkig hebben we met Chris Ermers nog een goede tweede secretaris die op zijn post was en de zaken heeft waargenomen voor de door ziekte verhinderde eerste secretaris.

Sociale Commissie

De door de sociale commissaris geplaatste oproep in het aprilnummer van "Sobat" om medewerking te verlenen in het geval er sobats bekend zijn in hun naaste omgeving die ziek zijn en eventueel een bezoekje van een bestuurslid, dan wel een bloemetje zouden waarderen heeft al wel succes gehad.

Er zijn, voor zover nu bekend, reeds 5 aanmeldingen geweest van leden die hun medewerking hebben verleend en namen en adressen aan de sociale commissaris hebben doorgegeven. Ook kwam er een verzoek binnen van een sobat om eventueel in aanmerking te komen voor een Gewonden Insigne. Al met al, voor de sociale commissie van VOMI Overijssel is er vooreerst weer genoeg werk aan de winkel. Onze sociaal commissaris, dhr. Oldenbeuving, pakt deze zaken serieus en voortvarend aan.

Financiën

Onze penningmeester, dhr. Van der Sluis, wil de leden er graag op attenderen dat nog lang niet alle contributies over het jaar 2002 binnen zijn. Ook over het jaar 2001 zijn er nog enkele leden die de contributie nog niet voldaan hebben.

Hij doet dan ook een dringend beroep op de leden, die de contributie nog niet betaald hebben, dit alsnog te doen. Van ieder lid moet de penningmeester acht Euro overmaken naar VOMI Nederland. Bij het niet voldoen aan bovenstaand verzoek zal uiteindelijk het lid worden uitgeschreven wegens contributieachterstand. Dit neemt een veteraan toch niet op zijn geweten?

Activiteiten

Het bestuur is druk bezig de activiteiten voor het tweede halfjaar samen te stellen. De concrete activiteiten zullen in het "Sobat"-nummer van augustus bekend worden gemaakt. U wordt verzocht hiervan goede nota te nemen, omdat u, wegens de hoge portokosten (± 245 Euro) geen persoonlijk bericht

meer zult ontvangen van deze activiteiten. De uitgespaarde portokosten kunnen we beter besteden aan onze activiteiten t.g.v. onze leden. Nogmaals, let op de agenda in "Sobat" van augustus 2002.

H. Vos

Rivierenland/ Oost Gelderland

Secr. (waarnemend)

Th.J. Koning

Leeuwengrootstede 30

5431 XS Cuijk

Tel. 0485-322213

Onze jaarreunie

Het is nu eind april, een mooie zonnige dag met een prachtige temperatuur. We zijn druk doende de laatste voorbereidingen te maken voor de reünie, die op 8 mei a.s. (maar als u dit leest ligt 8 mei alweer een tijdje achter ons!) in de Oranjekazerne gehouden wordt. Aan de hand van de aanmeldingen kunnen we op ruim 200 gasten rekenen, helaas weer iets minder dan het vorig jaar. De oorzaak is duidelijk en verklaarbaar: we hebben een leeftijd bereikt, waarop het toch vrij normaal is dat zich lichamelijke gebreken kunnen aankondigen van een heel lichte graad tot ernstig, waardoor bezoek aan zo'n evenement niet meer zo vanzelfsprekend is. Die leden wensen we heel veel sterkte. Anderzijds zijn er leden, waarvan je denkt dat ze net de 40 zijn gepasseerd, zo enorm actief als ze zijn.

Maar ook moeten we stilstaan bij hen, die ons ontvallen zijn en dat zijn er ieder jaar meer. Daar ontkomen we niet aan en de nabestaanden kunnen we slechts sterkte en kracht wensen. Maar nu staan we dus aan de vooravond van de reünie. Voor een verslag hiervan zullen de 'thuisblijvers' moeten wachten tot het volgende nummer van "Sobat". Dit jaar is er extra uitgepakt, omdat onze vereniging 15 jaar geleden zelfstandig werd. We hopen er nog een aantal jaren mee door te kunnen, voorzover het ons gegeven is.

Onze sociale commissaris

Mede op advies van de dokter moet onze sociaal commissaris, dhr. Elkan Dormits, het kalmer aan gaan doen. Dat verwondert ons eigenlijk niet, want met allerlei andere werkzaamheden was hij een druk baasje. Hij zal zijn

VOMI-activiteiten zoveel mogelijk blijven volhouden, maar kan natuurlijk rekenen op steun van zijn collega's. Dat brengt ons nogmaals tot het verzoek aan alle familieleden om ons te informeren indien echtgenoot of partner ziek is of nog erger, overleden is. Helaas worden wij hieromtrent vaak niet tijdig of in het geheel niet geïnformeerd, hetgeen ons pas veel later merkbaar wordt door bijvoorbeeld het niet reageren op betalingsverzoeken. Dus ingeval van ziekte of overlijden s.v.p. direct kenbaar maken aan onze sociaal commissaris, dhr. E.E. (Elkan) Dormits, Weerdjesstr. 57-3, 6811 JE Arnhem.

Bestuur

Ons huidige bestuur is in de afgelopen twee jaar behoorlijk ingekrompen door overlijdens gevallen. Ondanks meerdere oproepen in eerder verschenen nummers van "Sobat" en langs andere wegen zijn we nog steeds op een veel te laag niveau. Op de reünie, waar doorgaans de meer actieve leden komen, konden we ook niet op dit terrein scoren. Maar eerlijk is eerlijk; een kandidaat moet ook binnen het team passen.

Het huidige bestuur is op dit moment als volgt samengesteld:

Wvd. voorzitter en secretaris: Th.J. Koning, Leeuwengrootstede 30, 5431 XS te Cuijk.

Penningmeester: L.P.C.M. van Brienem, St. Annastraat 286, 6525 HC Nijmegen.

Sociaal commissaris: E.E. Dormits. (Voor adres, zie hierboven)

Algemeen assistent: A. Ebben, Scheidingsweg 5, 6585 KD te Maak.

Th.J. Koning

Utrecht

Secr. A.J.B. Martens
Chico Mendesstr. 67
3573 AW Utrecht
Tel./Fax: 030-2716895

We zitten al weer in mei en het lijkt of de tijd steeds sneller gaat en terwijl ik dit schrijf, staan we vlak voor de bijeenkomst in de Dumoulinkazerne om ons 3^e lustrum met elkaar te vieren. Maar eerst iets over de ledenvergadering van 14 maart jl. Er waren een 69-tal leden op afgekomen en dat is voor een vereniging van ongeveer 500 leden een tiende gedeelte.

De voorzitter opende met het noemen van de namen van hen die we de afgelopen periode verloren hebben en dan schrik je van het aantal.

Ook sprak hij zijn bewondering uit aan hen die bij de diverse crematies en begrafenisfuncties altijd aanwezig zijn. Verder volgde hij de gebruikelijke volgorde met de jaarverslagen en notulen.

De heren W.E.J. van Heugten en M. Zwijnenburg hebben de kascontrole voor het volgend jaar op zich genomen. Er waren geen kandidaten voor een bestuursfunctie; dus blijft het bestuur ongewijzigd.

Bij de rondvraag ontstond enige commotie over de mededeling dat er in de kazerne het aantal deelnemers niet hoger mag zijn dan 200.

Ook vragen naar de ware oorzaak van het aftreden van het bestuur van VOMI-Nederland. De voorzitter heeft getracht dit duidelijk te maken.

Er werd aandacht gevraagd voor een CD van het legermuseum, die de historie, kaarten, foto's en literatuur en adressen over de gehele Indië-periode in beeld hebben gebracht. Daarna was er nog een gezellig samenzijn tot 17.00 uur.

We hopen dat het net zo gezellig gaat worden op 3 mei in de Dumoulinkazerne. Daarover meer in de volgende "Sobat".

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. H.G. de Ruygt
Klein Haversteeg 27
6717 GZ Ede
Tel. 0318-690510

Ledenvergadering

De ledenvergadering op 17 april is alweer achter de rug. De opkomst was wat lager dan gewoonlijk, maar verliep toch wel goed. Na de opening van de voorzitter herdacht de voorzitter de overleden sobats van het afgelopen jaar en vroeg een ogenblik stilte. Daarna gaf hij het woord aan de secretaris.

De secretaris las het jaarverslag van 2001 en de notulen van de vergadering van 2001 voor. Daarna leest de penningmeester het financieel verslag voor en verklaart dit verslag. Nog steeds hebben wij geen sociaal-commissaris en worden de werkzaamheden door de sociaal-medewerker verricht,

bijgestaan door sobat G. van Wenum die bij verhindering van de sociaal-commissaris de werkzaamheden waarnam.

Er is een vraag gesteld door het Veteranen Platform of er sobats zijn die zich beschikbaar willen stellen voor een ere-afzetting bij een mogelijke calamiteit van het Koninklijk Huis. Er hebben zich enige sobats opgegeven.

Sobat C.T. van Moorsel werd gehuldigd voor het verkrijgen van het Nieuw-Guinea Kruis, zijn vrouw werd een bloemetje aangeboden.

De secretaris en de sociaal medewerker waren periodiek aftredend, maar stelden zich voor een volgende periode beschikbaar. Met algemene stemmen werden zij weer aangenomen. Beide sobats dankten de leden voor het in hun gestelde vertrouwen.

De rest van de middag werd in gezelligheid doorgebracht met een hapje en een drankje. Er is ook een bingo gehouden met een keur aan prijzen. Een ieder vermaakte zich goed.

Op 15 mei a.s. wordt er een barbecue gehouden. Het belooft weer een gezellige middag te worden.

Ook het eindejaars-diner is weer geregeld en met de andere evenementen, die er in het komende jaar nog staan te gebeuren, belooft het weer een goed jaar te worden. Al met al verloopt het allemaal goed en het bestuur wenst alle sobats in de rest van het jaar veel geluk toe en wij hopen op een grote opkomst bij de samenkomsten.

H.G. de Ruygt

Zeeland

Secr. J. Kloet
Laan van Barbestein 8
4451 AN Heinkenszand
Tel. 0113-561738

Terugblik Jaarvergadering te Goes

Op 26 maart jl. werd onze jaarvergadering gehouden, waarbij de opkomst goed was. Als gasten waren uitgenodigd, mev. F. Zuidwegt van de S.D.V. en dhr. J. Dijkema, oud-voorzitter V.O.M.I. Nederland. Dit had een speciale reden, deze dag zou namelijk het vaandel onthuld worden en voor deze gelegenheid, die reeds een jaar eerder gepland was, waren beiden uitgenodigd.

V.O.M.I. Zeeland heeft nu een vaandel gekregen van een onbekende 'schen-

ker'. Met een daverend applaus heeft de vergadering dit vaandel aanvaard en het geheel bekrachtigd met een heildronk, met de inmiddels geserveerde champagne.

De gehele vergadering verliep overigens feestelijk en de stemming was prima. Ook van de rijstmaaltijd, zo uit de zaal te horen, was weer heel goed en er werd van genoten. Aan het eind van de middag volgde nog de verloting met veel mooie en nuttige prijzen. Tot slot valt op te merken dat de sfeer op de dagen van activiteiten altijd zeer goed is. Laten we zo doorgaan in het belang van alle leden van V.O.M.I. Zeeland.

Stichting ooggetuigen van de 20^e eeuw

Bovengenoemde stichting is momenteel bezig met een wekelijkse radio uitzending van persoonlijke ervaringen over onze uitzending naar Ned. Indië. In totaal zijn er momenteel 5 uitzendingen gepland.

Meerdaagse reis

De inschrijving heeft thans plaats gehad. De keuze was gemakkelijk voor de organisator. Voor Toringen en Zwitserland kwamen er ruim voldoende inschrijvingen. Deze gaan in ieder geval door.

Contributie 2002

De penningmeester verzoekt hen die de contributie nog niet hebben voldaan (gelukkig maar enkele), om de acceptgiro zo spoedig mogelijk in te vullen en op te sturen. Hij zal u daarvoor zeer erkentelijk zijn.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J.W. de Jong
Merellaan 247
3145 EJ Maassluis
Tel. 010-5927786
E-mail: jwdjong@kabelfoon.nl

Algemene ledenvergadering op 29 april 2002

De plaats van samenkomst, het "Valkenhorsttheater" van het Marine Vliegkamp Valkenburg, was kennelijk goed gekozen gezien de opkomst van ca. 70 leden. Het was een geanimeerde vergadering en door de goede voorbereiding van

secretaris en penningmeester en de strakke leiding van de voorzitter had de bijeenkomst een vlot verloop en was er ruim gelegenheid voor een drankje aan de bar.

De financiële stukken werden goedgekeurd en aan het bestuur werd decharge verleend voor het gevoerde financiële beleid.

De vergadering verleende mandaat aan het bestuur voor de eventuele wijziging van statuten van VOMI-Nederland op 2 mei jl. en tevens mandaat voor een gesprek op 16 mei jl. samen met het bestuur van Zuid-Holland Zuid met het Gewestbestuur Zuid-Holland van de Bond van Wapenbroeders. Onderwerp is een vrijblijvende gedachtenwisseling over een bepaalde vorm van samenwerking.

Uit de vergadering kwam een behoefte naar voren medeleven te betuigen met de slachtoffers in de Molukken en familie alhier wat resulteerde in een petitie die gezonden zal worden aan de regering van RMS.

Bestuur

Onze penningmeester heeft in de eerste drie maanden van het jaar veel werk verricht om achterstallige contributie binnen te halen. Helaas hebben een aantal leden om diverse redenen het lidmaatschap opgezegd, zodat het ledental op de peildatum van 31 maart 1066 bedroeg.

Onze sociaal commissaris Wim Hofman heeft van de stad Den Haag een erkenning gekregen voor zijn werk als vrijwilliger. Meer dan 25 jaar zet Wim zich in voor ouderen en gehandicapten en hiervoor kreeg hij op 11 maart jl. de stadspeld door de wethouder uitgereikt.

Het bestuur verzoekt dringend adreswijzigingen aan ons secretariaat door te geven en NIET aan de ledenadministratie van VOMI Nederland.

Regiomiddagen

De activiteiten werden dit voorjaar besloten met een bijeenkomst in Roelofarendsveen en Katwijk. In Roelofarendsveen was de opkomst zoals gebruikelijk erg goed en had de lezing van de heer v/d Kooy over het opzetten van een zuivelbedrijf in Sukabumi een goede aandacht. In Katwijk verzorgde ons lid de heer Cebol een dia-presentatie over historische feiten in Leliden en was er een gezellige sfeer.

Activiteiten

Helaas kon de 4-daagse reis naar Ieper niet doorgaan omdat het vereiste aantal deelnemers niet gehaald werd. Bij voldoende deelname is er wel op 11 september a.s. een dagtocht naar het Nationaal Bevrijdingsmuseum in Groesbeek en aansluitend een bezoek aan Bronbeek met een gezamenlijke rijstmaaltijd in de Kumpulan. De kosten per persoon zijn 30 Euro. Deelname uitsluitend indien voor 31 augustus het vereiste bedrag is overgemaakt naar girorekening 6879965 t.n.v. VOMI Zuid-Holland Noord activiteiten, Staalmeesterstraat 24-1, 2613 MX Delft. Voor informatie over deze tocht kunt u contact opnemen met G.H.J. Bekking, tel. 015-2141102 of J. de Boer, tel. 079-3311943.

Monumenten

De voorbereidingen voor de onthulling van het monument in Den Haag zijn in volle gang en in het augustusnummer van de "Sobat" krijgt u nadere details hierover. Het aantal namen op dit monument is inmiddels verhoogd naar 161. Over Lisse en Boskoop hopen wij u ook in het augustusnummer nadere bijzonderheden te kunnen vermelden.

J.W. de Jong

Zuid-Holland Zuid

Secr. H. Barmiento
Lahmanpark 50
2982 VT Ridderkerk
Tel. 0180-463954
E-mail: hbarmiento@freeler.nl

Contactmiddag Oud-Beijerland

In zalencentrum "De Open Schelp" werd op dinsdag 19 maart jl. een contactmiddag gehouden van VOMI Zuid-Holland Zuid. Voor deze middag was het "Gelegenheids Mannenkoor" uit 's Gravendeel uitgenodigd. Dit 20 man sterke koor heeft kans gezien voor een zeer gezellige bijeenkomst te zorgen. Met bekende meezingers van vroeger kreeg dit koor vele malen de handen op elkaar, zodat na afloop de conclusie was, dat zo iets voor herhaling elders vatbaar is.

Algemene ledenvergadering VOMI Zuid-Holland Zuid

Deze ledenvergadering werd gehouden op 2 april jl. in Zorgcentrum "Laurens" te Rotterdam-Ommoord.

Wegens ziekte was onze voorzitter Herman Schox afwezig en in zijn plaats werd de vergadering geopend door onze vice-voorzitter Ger de Jong, die de ca. 80 aanwezigen welkom heette. Hij deelde mee, dat VOMI-Nederland een nieuw bestuur heeft gekregen in het afgelopen jaar, waardoor een behoorlijke verjonging is opgetreden, hetgeen goed is voor de continuïteit van VOMI. Er zullen gesprekken met andere veteranen-organisaties worden gevoerd om te trachten tot bundeling te komen. Het ledental van VOMI-ZHZ bedraagt momenteel 1374. Hierna leest de vice-voorzitter de namen op van hen, die ons in het afgelopen jaar en tot nu toe zijn overleden, waarna 1 minuut stilte ter hunner nagedachtenis wordt gehouden. Er is bericht van verhindering ontvangen van 3 leden.

De notulen van de ledenvergadering van 3 april 2001 worden vastgesteld en goedgekeurd. Het jaarverslag van de secretaris was met de uitnodiging reeds verzonden, zodat volstaan kon worden met een korte samenvatting. De penningmeester Arie Stenis geeft een toelichting op de ter tafel aanwezige jaarstukken 2001, alsmede op de begroting voor 2002. Aansluitend deelt de vice-voorzitter mee, dat onze penningmeester intussen 10 jaar in functie is. Hij heeft in die periode zeer veel werk voor onze vereniging verricht, waarvoor wij hem zeer veel dank zijn verschuldigd. Als blijk van waardering wordt hem een platenboek over het Indië van vóór 1940 overhandigd en een boekje voor zijn echtgenote. Hierna leest Ger een brief van Herman Schox voor, die hij vanaf zijn ziekbed heeft geschreven en waarin Arie door hem wordt gefeliciteerd. Ger de Jong doet verslag over de stand van monumenten, waarbij de onthulling van het monument in Schiedam in november jl. genoemd wordt. Er lopen nog gesprekken in Brielle, Papendrecht en Leerdam.

De kascontrolecommissie heeft schriftelijk verslag uitgebracht en alle stukken zijn in orde bevonden, waarna onder dankzegging aan de penningmeester, het bestuur decharge voor het gevoerde beleid wordt verleend. De nieuwe kascontrole-commissie zal bestaan uit de heren Guldemundt, Van Oosten en Van Son.

Dolf Mennens geeft toelichting op het jaarverslag Sociale Zaken, dat uitgedeeld is. Hij stelt, dat de regio-medewerkers van zeer groot belang voor onze vereniging zijn, want zij fungeren als onze voelhorens in hun gebied. Hun namen zullen nogmaals in de "Sobat" worden vermeld.

Dit jaar zijn onze bestuursleden Jaap van Dijk, Arnold van Peppen en Arie van Stenis aftredend. Zij stellen zich opnieuw beschikbaar, hetgeen door de aanwezigen met applaus wordt gewaardeerd. Dolf Mennens is door ons bestuur als kandidaat-bestuurslid voorgesteld en zijn benoeming wordt ook met applaus gewaardeerd.

Ger de Jong heeft gemeld, dat hij tussentijds als bestuurslid wenst af te treden. Zijn gezondheid is nu nog in orde, reden waarom hij het nuttig oordeelt op dit moment afscheid te nemen. Als nestor in ons bestuur richt Arie van Stenis het woord tot Ger, waarbij hij verwijst naar de enorme inzet die Ger aan de dag heeft gelegd in de afgelopen 16 jaar en waaronder VOMI-ZHZ tot grote bloei is gekomen met thans ruim 1300 leden. Als erkenning voor zijn grote verdiensten voor onze vereniging deelt Arie mee, dat het bestuur heeft besloten Ger de Jong te benoemen tot Ere-voorzitter van VOMI-ZHZ, waartoe hij hem een ingelijste oorkonde overhandigde. Hierna leest hij de brief voor, die Herman Schox heeft gestuurd met de felicitaties voor Ger. In antwoord hierop bedankt Ger voor deze benoeming, hetgeen hij zeer waardeert. Het bestuur zal op passende wijze op 25 april a.s. afscheid van hem nemen, maar heeft Ger wel gevraagd als interim vice-voorzitter te willen optreden zolang Herman Schox afwezig is. Hierna spreekt de heer Harrewijn namens de Bond van Wapenbroeders ZHZO enige woorden tot Ger en overhandigt hem een cadeau.

Bij de rondvraag wordt o.a. meegedeeld, dat dank zij de vasthoudendheid van ons lid Leen van Geenen in een briefwisseling met de Staatssecretaris van Onderwijs, in de jongste uitgave van het voor de scholen bestemde boekje "Vrijheid geef je door" nu ook de omgekomen militairen in de na-oorlogse periode (Nederlands-Indië, Korea) worden genoemd.

Hiermee is deze vergadering in een goede sfeer ten einde gekomen en sluit Ger de Jong de bijeenkomst met dank aan een ieder voor de aanwezigheid en belangstelling, resp. inbreng.

H. Barmentlo

Contactmiddag Gorinchem

Op dinsdag 16 april werd een contactmiddag georganiseerd in "Hotel Gorinchem". De opkomst met ca. 70 personen was aan de lage kant t.o.v. het aantal leden in deze regio, maar wij konden over een prima zaal beschikken met een goede geluids-installatie en natuurlijk een goede catering. Ger de Jong opende deze bijeenkomst, daar Herman Schox wegens ziekte niet aanwezig kon zijn. Hij is gelukkig herstellende, zodat wij hem i.z.t. weer present kunnen melden.

Voor deze middag was Bert Vuijk uitgenodigd, die een aantal jaren geleden samen met zijn vrouw een reis door Indonesië heeft gemaakt en daarbij een zeer mooie dia-presentatie heeft samengesteld. In dit reisverslag, waarin prachtige beelden van vele bekende en onbekende plaatsen in Sumatra, West-Java, Yogyakarta en Bali worden getoond, zijn ook plaatselijke geluiden en muziek opgenomen, terwijl het geheel wordt voorzien van commentaar door Bert Vuijk zelf.

Vele herinneringen kwamen boven, te oordelen aan de reacties in de zaal en na afloop kreeg de familie Vuijk dan ook een welverdiend applaus. De pauze werd benut voor de bekende verloting, waardoor meerdere sobats en sobattinnen de gelukkigen waren en niet met lege handen naar huis gingen. Hadden wij vóór de pauze in Sumatra rondgekeken, na de pauze gingen we naar Java en Bali met ook weer prachtige opnames. Om ca. 16.30 uur werd deze middag beëindigd en konden wij op een geslaagde bijeenkomst terug zien.

H. Barmentlo

Sociale contact medewerkers

Onderstaand wordt u een overzicht gegeven van de Sociale Contact medewerkers in de diverse regio's van VOMI Zuid-Holland Zuid.

Regio Krimpenerwaard:

C. Bamhoorn, Kompas 3, 2931 PC

Krimpen a/d Lek.

Tel. 0180-515604.

Regio Rotterdam-Zd/Rijnmond:

H. de Boer, Bachlaan 68, 3208 BB
Spijkenisse.

Tel. 0181-631602 / 0113-639412.

Regio Hoeksewaard:

S.C. Hensen, Mollekade 11, 3274 LN
Heinenoord.

Tel. 0186-601417.

Regio Goeree/Overflakkee:

T.D. van Kempen, Langeweg 9, 3255 LJ
Oudetonge.

Tel. 0187-641264.

Regio Hoeksewaard:

F. Kooy, Slikhof 5, 3295 GD 's
Gravendeel.

Tel. 078-6732467.

Regio Vlaardingen/Rotterdam:

G. van der Laar, Zwaluwenlaan 551,
3136 TS Vlaardingen.

Tel. 010-4749206.

Regio Alblasserdam e.o.:

H.H.M. Mergler, Weversstr. 47, 2951
BZ Alblasserdam.

Tel. 078-6913515 / 06-44288516.

Regio Vlaardingen/Rotterdam:

C.W.M. Wayers, Johannes Poststr. 45,
3132 AG Vlaardingen.

Tel. 010-4353416.

Regio Hoeksewaard:

J.J. Wieringa, Trompstr. 10, 3274 LT
Heinenoord.

Tel. 0186-601633.

Regio Rotterdam-Zuid:

C.B. Klapwijk, Omloopdijk 66, 3079 VJ
Rotterdam.

Tel. 06-22132043.

Regio Vlaardingen e.o.:

W.A.J.K. Roza, Heemraadstr. 9, 3131
VG Vlaardingen.

Tel. 010-4340970.

Regio Schiedam e.o.:

J. Franken, Spuistraat 1, 3114 CR
Schiedam.

Tel. 010-4736186 / 06-20156709 / 06-
10594289.

Regio Rotterdam-Zuid:

D. Boer, Aalsdijk 347, 3079 RK
Rotterdam.

Tel. 010-4836334.

**Sociaal Commissaris VOMI Zuid-
Holland Zuid**

D. Mennens, Regio Zuid-Holland Zuid,
Lijsterlaan 12, 3055 CH Rotterdam.

Tel. 010-4188239 / 06-184456454.

Waarn. Soc. Commissaris VOMI ZHZ

W.A.J.K. Roza, Regio Zuid-Holland
Zuid, Heemraadstr. 9, 3131 CR
Vlaardingen.

Tel. 010-43440970.

H. Barmantlo

Bedankt

Heel hartelijk bedankt voor de kaarten
met goede wensen en de belangstel-
ling via de telefoon. Het heeft mij
ontroerd en heel veel goed gedaan.
Nu is het werken aan herstel, iedere
dag een stukje voor uit.

Herman Schou

In Memoriam

Met grote eerbied en in gepaste stilte brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

E. Remmits 5-2 R.I.
J. Weijers Veld Art.
Stokkentreef
Th. Schnitzler 3 GRG
C. Aalberts 5-3 R.I.
H. Reins 4-4 R.I.
J. Geselschap Hpva 5
C. van der Mark
C. van Weerden Klu
J. Hijman
A.C.M. Cornelissen 4-11 R.I.
F. van der Meer 6 AVA
M.G.W. de Vrij
H. P.Baptist Staf DCO
Mevr. A.M. v.d. Plas-Berkheij
K.J. Schuitema
H.B. van der Plas 2-13 R.I.
P. Roos Mil. Adm.
H. Vincken 4-1 RATA/3-1 vk
L. v.d. Plas
H.J. Schutte 4-6 R.I.
J. Deiter
R. Mozes

Oss
Hoogvliet
Markelo
Rotterdam
Rotterdam
Mariënheem
Haaksbergen
Ede
Nuland
Utrecht
Vianen
Rotterdam
Ijmuiden
Rotterdam
Terneuzen
Nijmegen
Genderen
Ossendrecht
Hoensbroek
Zoetermeer
Zwolle
Lemelerveld
Monster

A. van Lieverlo 18 RVA
A. Arts Kon. Marine
Ph. Fuchs 4-5 R.I.
J. Tholenaar 4-3 R.I.
H.J. van Dam
J. Both
F. Zwart 4 Hupva
A. van Asperen 6-7 R.I./424 B.I.
B. Adriaans
C.B. den Toom
B. Veneman
R. v.d. Wall
J. de Deugd
W.G. Swaans 3e Garde Reg. Gren.
J.W.J. Raaijmakers 41e afd. P.D.A.
E. Wolf
D.W. van Wijlen 3e IBW
C.J.J. Sep R.V.A.

Geffen
Sambeek
Rotterdam
Biezeling
Deventer
Oud Beijerland
Doorn
Alblasserdam
Den Haag
Delft
Markelo
Zaltbommel
Zwijndrecht
Eersel
Beek en Donk
Bloemendaal
Genderen
Roosendaal

Met ons aller welgemeend medeleven en
dat de liefde en de warmte van uw naasten
U de moed en kracht geven dit zware verlies
te dragen.

sociale
VOMI

Herdenking

Vrijdag 14 juni 2002 zal op het terrein van de Trip van Zoutlandtkazerne te Breda de jaarlijkse Herdenking plaats vinden bij het Indië-Gedenkteken, waarop de namen staan vermeld van de 30 gesneuvelde/omgekomen Bredase/Oosterhoutse militairen.

Ontvangst
: 13.00 uur.
Herdenking
: 14.00 uur.

Namens het Comité: Th.P. Hijman,
Lelystraat 33, 4827 KA Breda, tel. 076-5871033.

Herdenkingsdienst

Sterre der Zee Bataljon III - 14 R.I.

Woensdag 19 juni 2002 is er om 15.00 uur een herdenkingsdienst in de St. Petruskerk te Roggel; samenkomst bij de kerk om 14.30 uur.

In deze eucharistieviering gaat de Hoofd Legeraalmoezenier b.d. Piet Linssen uit Maasbracht voor.

Herdacht zullen worden alle wapenbroeders van ons Bataljon die door gevechtshandelingen, ongevallen en ziektes in Indonesië zijn achtergebleven en rusten op het Ereveld Menteng Pulu te Jakarta.

Onder koraalmuziek op het dodenappél worden hun 27 namen genoemd met kaarsontsteking. De dienst zal worden opgeluisterd door een accordeonorkest onder leiding van Frits Kessels uit Weert.

Herdacht worden ook alle leden van het Bataljon die vanaf 1950 tot heden zijn overleden.

Bovendien herdenken we de meer dan 6.000 militairen van het Koninkrijk der Nederlanden die tussen 1945 en 1962 na het einde van de Pacific-oorlog in Azië bij het herstel van Orde en Vrede in de toenmalige overzeese rijkdelen Nederlands-Oost-Indië en Nederlands Nieuw-Guinea om het leven zijn gekomen.

Sobats, laten wij onze kameraden niet vergeten.

Zij die hun leven voor ons gaven.

Aanwezig zijn de vaandelwacht van III - 14 R.I. en de baniergroep Bond van Wapenbroeders afd. Weert.

Jan Simonis (hospik) Maastricht,
tel. 043-3624769

VOMI
NEDERLAND
NIEUWE LEDEN
WELKOM

Nieuwe leden sinds Sobat 82

Akker P.J.A. v.d.	Aalden	Grotenboer M.E.	Harlingen	Felix M.J.	Leimuiden
Smits B.	Alblasserdam	Schut - Sol B.	Harlingen	Mook A.N. van	Lieshout
Smits B.	Alblasserdam	Sinnema L.	Harlingen	Dekker Boeting J.	Middelburg
Seugling	Almelo	Nijman J.A.	Heemskerk	Vernooy G.	Nieuwegein
Boer P.	Almere	Alt H.F.	Helmond	Bruijn A.A. de	Oeffelt
Oorting H.	Assen	Klomp M.E.	Helmond	Plas B. van der	Purmerend
Brouwer P.	Bloemendaal	Benjamins H.	Hollandscheveld	Messemaker H.	Rotterdam
Verhage J.	Borssele	Koster J.	Hollandscheveld	Pijl C.	Rotterdam
Heijdra L.C.	Boxmeer	Marijnissen F.G.	Hoogstraten-Meerle	Tips E.	Spijkensse
Laurens J.	Breda		België	Lange H.J.A. de	Tilburg
Remmers H.G.	Burgum	Barhorst C.C.	Hurdegaryp	Schaik - Donald A.	Utrecht
Dekker A.G.	Delft	Poelstra G.	Hurdegaryp	Jong J. de	Warten
Visser H.	Den Helder	Jansen P.H.	Kruiningen	Ginderen L. van	Zevenbergen
Dusink - Beers H.P.	Dordrecht	Mozes R.	Leiden		

Reünie

5-9 R.I.

De A-Cie; de B-Cie; de C-Cie en de D-Cie van 5-9 R.I. houden hun reünies in de Generaal Spoorkezerne te Ermelo, op woensdag 30 oktober. Iedere Cie. krijgt een afzonderlijke plek. De uitnodigingen hiervoor werden eind april verzonden. Zij, die na deze datum nog geen brief ontvingen en wel geïnteresseerd zijn, kunnen contact opnemen met: A.W. van Drecht, Berkenoord 62, 8172 AW Vaassen. Tel. 0578-573307

3e pel. 3e Cie. 3-5-8 R.I.

Het is niet speciaal, maar wel ideaal voor veteranen om elkaar eens op een andere manier te ontmoeten dan op een reünie. Wat denkt u van een rijwiel 3-daagse door een gedeelte van het mooie Drentse land? Op 18, 19 en 20 juli a.s. wordt deze in Borger weer georganiseerd. Info bij J. Sikkens, Eskant 8, 9531 AN Borger. Tel. 0599-234488.

6^e Veld. Art.

De 6^e Veld Artillerie L. en M. - batterij houden hun jaarlijkse reünie op dinsdag 10 september a.s. op het ASK (de Knobbel) te Oldebroek. Voor inschrijvingen en info: Kunt u contact opnemen met Ton Moerkerken, Malvert 6570, 6538 EH te Nijmegen. Tel. 024-3446218.

Huzaren van Boreel

Het 2^e Eskadron Paw. O.V.W. Huzaren van Boreel 1946-'49 en het 3^e Eskadron Paw. O.V.W. Huzaren van Boreel, Y Brigade Zd. Sumatra 1946-'49 houden op donderdag 29 augustus 2002 hun reünie in de Bernhardkezerne te Amersfoort. Om 10.00 uur staat de koffie klaar voor de reünisten, hun partners en vrienden van het Eskadron. Aanvang dagprogramma om 11.00 uur. Kosten: Euro 7,-. Opgave vóór 1 augustus 2002 bij: 023-5264531 en 020-6473342. Correspondentieadres: A. Swieringa, Delftlaan 31, 2023 LB Haarlem

B Cie 4 - 9 RI

De reüniecommissie B Cie 4 - 9 RI houdt haar tweejaarlijkse reünie op 8 oktober 2002 in de Kumpulan van Huize Bronbeek te Arnhem. Vaste bezoekers krijgen nader bericht. Info: B.J. Waanders, tel. 053-5724981

Rectificatie

In Sobat 82 is op pagina 9 bij het artikel *Keuring verlenging rijbewijs* een storende fout geslopen. Het telefoonnummer bij Swifterband moet zijn: 0321-321314. Onze excuses hiervoor.

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

Jean Laguette - Grave
Lid in de Orde van Oranje Nassau

P. van Nieuwpoort - Hillegom
Lid in de Orde van Oranje Nassau

J. de Koeyer - Middelburg
Het Militair Oorlogskruis

G.H.J. Bekking - Delft
Lid in de Orde van Oranje Nassau

J.Ph. Guidenmundt - Alblasserdam
Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Mevr. C. Ayal - Ridderkerk
Draaginsigne voor Gewonden

E. Vaartjes - Vroomshoop
Lid in de Orde van Oranje Nassau

Telman - Bruchterveld
Lid in de Orde van Oranje Nassau

Voor de Draggers van het Gewonden Insigne zijn wij bijzonder verheugd met deze uiteindelijke erkenning en voor hen die een Koninklijke onderscheiding dan wel het Militair Oorlogskruis ontvangen onze oprechte gelukwensen.

Onthulling monument te Rijsoord

De erevoorzitter van VOMI Zuid-Holland Zuid had zitting in het projectteam, dat verantwoordelijk was voor de voorbereiding en uitvoering van de onthulling van het borstbeeld met aansluitend de herdenking van de ondertekening van de capitulatie op 15 mei 1940 in de Johannes Postschool te Rijsoord.

Daar werden na het bombardement op Rotterdam op 14 mei 1940 met daarna de dreiging van de Duitse invallers van een bombardement op Utrecht door de Generaal H.C. Winkelman, destijds Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, de capitulatievoorwaarden getekend door de Duitse generaal Von K uchler in aanwezigheid van enkele Duitse en Nederlandse officieren.

Het is de heer Ad Los, die enige jaren geleden kans zag de school, die gesloopt zou worden, te redden en privé geheel in te richten, zoals deze er destijds heeft uitgezien. Twee jaar geleden, op 15 mei 2000, werd het museum Expositie meidagen 1940 geopend door de toenmalige PCDS, de luitenant-generaal A. van Baal.

Toen de generaal Winkelmankazern te Nunspeet buiten dienst werd gesteld kwam het borstbeeld ter beschikking en de meest geschikte plaats om het beeld te herplaatsen was dit capitulatiemuseum te Rijsoord. De directeur-eigenaar van het museum wilde extra aandacht besteden aan deze plaatsing en zo werd het idee geboren om het te laten onthullen door de Inspecteur Generaal der krijgsmacht, tevens Inspecteur der Veteranen. Onze Ere-voorzitter nam contact op met de I.G.K., die bereid was deze taak op zich te nemen. Het andere lid van het projectteam, de luitenant-kolonel b.d. Ton Maas, droeg zorg voor de aanwezigheid van het exercitiepeloton 1948 en voor de Koninklijke Militaire Kapel. De heer Ad Los stelde het op prijs als ook twee veteranenorganisaties een krans zouden leggen bij het capitulatiemonument. Ger de Jong nam dit op zijn schouders en zorgde voor een kranslegging door de voorzitter van VOMI-Nederland, de heer Joop Swarte samen met de vice-voorzitter van de Bond van Wapenbroeders, de heer Joop Hazeu. In aanwezigheid van vele autoriteiten, o.a. de commandant

De Inspecteur-generaal der krijgsmacht tevens Inspecteur der Veteranen heeft het borstbeeld onthuld.

Kranslegging door Joop Swarte en Joop Hazeu. Rechts saluerend Ger de Jong - lid projectteam.

van het Korps mariniers, de generaal-majoor W.A.J. Prins, de Commandant van de 1 Divisie "7 December", de generaal-majoor L. Noordzij, mevr. A. van Ardenne, Lid van de Tweede Kamer der Staten-generaal, de P.M.C., de kolonel G.J.A.M. van Vucht, de luitenant-kolonel Th. Rump, lid van de Raad van Advies van VOMI-Nederland en vele anderen en na een toespraak van de heer Ad Los en de burgemeester van Ridderkerk, de heer Drs. J.B. Waaijer en de luitenant-generaal C.J.M. de Veer, werd door laatstgenoemde het borstbeeld onthuld.

Vervolgens werd een minuut stilte gehouden waarna onder de klanken van koraalmuziek van de K.M.K. kransen werden gelegd door de generaal De Veer, namens het I.G.K., de voorzitter van de VOMI en de vice-voorzitter van de Bond van Wapenbroeders en kinderen van de school, die het monument hebben geadopteerd.

Na afsluiting van het officiële deel met het spelen van het Wilhelmus, bracht het exercitiepeloton een show en daaropvolgend werd in het museum uitleg gegeven over de capitulatieomstandigheden. Na het informele deel in het restaurant werd de bijeenkomst door de heer Ad Los met een dankwoord aan alle genodigden afgesloten.

Ger de Jong

De I.G.K. in gesprek met de hoge gasten.

Belevissen van een OVW-Bataljon

Hoe het begon. Alle begin is moeilijk en waarom gemakkelijk als het moeilijk kan. Wijze woorden die volkomen van toepassing zijn op de moeizame oprichting van het OVW-bataljon 1-4 R.I.

In de maanden juli, augustus en september 1945 kwamen uit geheel Zuid-Holland vele min of meer "zware" gevallen uit de illegaliteit, destijds deel uitmakende van diverse onderdelen van de Binnenlandse Strijdkrachten, als Oorlogsvrijwilliger naar het kamp in Voorschoten. Zij kwamen op een schoen en een slof, op klompen en in de meest vreemdsoortige "uniformen", variërend van Battle-dress (gekregen van een Canadees) via overall tot een eenvoudig sportjasje, maar met "bokkentuig" en "balken". Maar met deze uiterlijkheden brachten zij ook mee een onverwoestbaar optimisme en een grote dosis enthousiasme. Dit heterogene gezelschap werd op 25 september 1945 in de Koninklijke Landmacht opgenomen als het 1e Bataljon van het 4e Regiment Infanterie.

Deze officiële erkenning bracht vele goede dingen met zich mee: uniformen, Engelse voeding en niet te vergeten de Engelse sigaretten (de bewering dat de meeste alleen maar gekomen waren voor de sigaretten werd in de volgende jaren volkomen gelogenstraft), wapens en een Engels trainingsteam.

En er werd geoefend, dag en nacht. Schieten op het strand bij de Wassenaarse slag, op het landgoed Duinrell in Wassenaar, in en om het kamp in Voorschoten.

Een oefening "straatgevechten" in straten en lanen van Voorschoten met bren-carriers en enorm geknal, benaderde op zulk een overtuigende wijze de werkelijkheid, dat het Ministerie van Oorlog door angstige bewoners werd opgebeld met de mededeling dat er in het militaire kamp muiterij was uitgebroken.

Het enthousiasme was groot en daardoor werd meer bereikt dan in die korte tijd mogelijk bleek. Het enthousiasme voor "avondoefeningen" bleek zelfs zo groot dat er een speciale bataljons-politie werd ingesteld om in de avonden in de plantsoenen en parken te patrouilleren om deze "oefeningen" binnen de perken te houden. "Het is een bijzonder bataljon".

Half november 1945 kregen wij inschepingsverlof en werd het bataljon in het kamp geconsigneerd. Maar ook nu weer bleek dat Voorschoten een ideaal kamp was, want men kon er aan alle kanten in en uit zonder dat de wacht een schijn van kans had om je te snaaien. Ook de huiddag stelde bijna onmogelijke eisen aan de wacht en zelfs de instelling van een officier-wachtcommandant bleek aan het euvel uitknijpen geen einde te kunnen maken.

Op 17 november inspecteerde Z.K.H. Prins Bernhard het op de Valkenboskade in Den Haag opgestelde bataljon, waarna het bataljon op de Laan van Meerdervoort voor Z.K.H. defileerde.

Na een afscheidsmars door Den Haag, waarbij op het Plein nog werd gedefileerd voor de Minister van Oorlog, Mr. J. Meynen en de Chef van de Generale Staf, Luitenant-Generaal Mr. H.J. Kruls, werd teruggemarcheerd naar Voorschoten.

In de stromende regen werden op 26 november de nieuw benoemde officieren beëdigd op de in een modderpoel herschapen vlakke achter de barakken.

Deze bijzondere gebeurtenis werd door in gas-capes en tentzeiltjes gehulde familieleden bijgewoond.

Eindelijk, na vele geruchten en veronderstellingen, werd dan de definitieve datum van vertrek bekendgemaakt: 1 december 1945 vertrek uit Nederland.

En zo sjokte dan het bataljon, gebogen en zuchtend onder ransels en kit-bags, naar het stationnetje van Voorschoten, waar een extra trein voor ons gereed stond.

Nu was "vervoer per trein" net het enige wat niet op het oefening-programma was voorgekomen en daardoor duurde het nogal lang voor dat de troep was ingeladen, waar ook het steeds weer de baan vrij geven voor het normale verkeer schuld aan had.

Maar om acht uur kon de reis beginnen. Na een enorme omweg, via Haarlem, Amsterdam, Utrecht, Nijmegen, Den Bosch en Roosendaal, werd 's morgens Ostende bereikt waar wij tijdelijk in een transitkamp werden ondergebracht in afwachting van de overtocht, welke pas de volgende dag zou plaatsvinden.

De "Prince Charles" bracht ons tot Dover waar wij bij het vallen der duisternis van boord gingen. Na een eenvoudige maaltijd (de organisatie daarvan was lang niet eenvoudig) ging de reis verder per trein naar het Easthampstead Camp waar wij 's nachts aankwamen en dus niet in staat waren over deze nieuwe legering te juichen of te kankeren. Maar dat kwam de volgende dag dik in orde, vooral toen wij door kregen dat de Engelse voeding wel heel anders was dan wij dachten.

Toen eenmaal de weg gevonden was naar de Fish and Chips toko's, de lunchrooms met de voor ons ongekende weelde van cakes en sandwiches ging het beter en hadden wij heus wel een poosje willen blijven. Dat begrepen wij later pas. De eigenaardig gevormde plaatjizers hutten bleken in het gebruik nogal mee te vallen waar vooral de grote hoeveelheid dekens en de kachel het hunne er toe bijdroegen. De kunst was echter de kachel, zonder rookontwikkeling, brandende te houden overdag en dat lukte wonderwel, hoewel er voor half vijf niet gestookt mocht worden.

De draadversperring rond de voorraad brandstoffen bleek niet in staat te zijn de kolen aanvoer te stagneren en menige kit-bag droeg de sporen van clandestien kolenvervoer. De verwachting was, dat in Engeland de laatste hand aan onze training gelegd zou worden, maar dat viel nogal mee en de tijd werd hoofdzakelijk doorgebracht met het innemen en uitreiken van uitrustingsstukken, zodat er nog wel wat tijd overschoot voor ontspanning.

De plaatsen in de omgeving boden daartoe voldoende gelegenheid. Wokingham met zijn "Rose Inn", Reading met "Skating Rink", "Olympia- en Town Hall", Crowthorne en niet te vergeten "California".

Het winkelen was een sport op zich en zeer spoedig na onze aankomst waren dameskousen, sponzen en zemen uitverkocht.

In de week voor Kerstmis kwam Z.K.H. Prins Bernhard afscheid nemen van 1-4 R.I. en 2-4 R.I. De beide bataljons

Plaatting platoon te Labis

stonden in carré op het sportveld opgesteld. Z.K.H. wenste ons het allerbeste voor de toekomst, mede namens H.M. Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana.

Tot besluit nog een gezamenlijk defilé. Door dit bezoek was ons wel duidelijk geworden dat onze dagen in Engeland geteld waren en ons vertrek niet meer veraf. Maar eerst werd nog Kerstmis gevierd. Onze eerste Kerstmis overzee, zo heel anders en in een zo heel andere omgeving dan we gewend waren. Maar toch ook veel van huis, de kerkdiensten, de versieringen in de verblijven aangebracht en de traditionele Kerstmaaltijd. Bij dit laatste werd nog een Engelse traditie ingevoerd en bedienden de officieren de manschappen.

In de nacht van 30 op 31 december 1945 vertrokken wij te voet naar Crowthorne en vandaar per trein naar Southamton, waar aan de kade een troepentransportschip gereed lag om ons met onbekende bestemming mee te voeren. De "Alcantara". Ach die "Alcantara". Het leek zo mooi in het begin. We werden ontvangen met een prima ontbijt met eieren. Later beweerden kwade tongen, dat het ontbijt alleen daarom zo goed was, omdat de schuit nog voor de wal lag en de mogelijkheid van drossen daardoor te groot was.

In de middag van Oudejaarsdag vertrokken wij met onbekende bestemming. Met uitzondering van de eerste dagen, die nogal wat zeezieken opleverden, was het toch wel een geslaagde reis. De dagelijkse inspectie en sloepenrol gaven in het begin wel moeilijkheden, maar toen we ook daaraan gewend waren bleef er maar één ding, waar wij beslist niet aan konden wennen en dat was het voedsel.

De broodkast op het achterdek weet daar meer van. De aanwezigheid van leden van het Rode Kruis, Marva, A.T.S. en W.R.N.S. verhoogde de gezelligheid en daardoor was er mogelijkheid om dansavonden te organiseren. Maar daardoor werden ook wel jaloeerse blikken naar het "strepent" en "sterrendak" geworpen. Pech gehad.

De filmvoorstellingen in de recreatiezaal konden zich in een betere belangstelling verheugen dan de Maleise les. De film "Hollywood Canteen" bleef langer in het geheugen hangen dan "Saja tida Tahoe, Toean", dat laatste begrepen we later beter.

De reis verliep voorspoedig en langs een vanouds bevaren zeeweg en diegenen onder ons, die dat reisje al eens meer gemaakt hadden, meenden de "baroes" van voorlichting te moeten dienen, maar het was alleen zo jammer dat het niet klopte met de werkelijkheid, zodat het kon gebeuren, dat we in de Rode Zee pas onze tropenuniformen met goed fatsoen konden aantrekken, terwijl de "oudgasten" ons voorgelicht hadden, dat dit in "Port Said" zou zijn.

Nog altijd wisten wij niet waar deze reis ons heen zou voeren en de geruchten waren legio, trouwens daar zijn wij altijd heel sterk in geweest. Na een oponthoud in de baai van Trincomalee op Ceylon arriveerden wij op 23 januari 1946 op de rede van Singapore. Nog wisten wij onze bestemming niet en dat wist men bij het S.E.A.C. blijkbaar ook niet, want nog bijna een week hebben wij 's avonds over de railing gehangen en met verlangen naar de lichtjes van de stad gestaard voor wij als laatste onderdeel van boord gingen.

Het station in Singapore, waar wij de nacht doorbrachten alvorens naar Labis te vertrekken, bleek een soort buiten-sociëteit te zijn van bedelaars in vele formaten, muskieten en ratten, maar geslapen is er toch op de harde stenen! Na een treinreis van enkele uren door een prachtige natuur bereikten wij tegen de middag, vuil en kleverig door stof, roet en ananassap, Labis waar Trucks gereed stonden om ons naar het kamp Chaah te vervoeren.

Chaah, rode blubber, tenten, verschroeiende hitte. Verzuipen of verbranden. De kwartiermakers, welke enkele dagen tevoren hier aangekomen waren en die met krijgsgevangenen het kamp ingericht hadden, vertelden sterke verhalen over hoopjes slangen, tijgers en rondzwervende jappen, maar ook dat op een goede of beter kwade nacht, alle pas opgezette tenten weer in elkaar geregend waren. Al die verhalen namen wij met enorme hoeveelheden zout, alleen dat van die regen moesten wij later beamen. Wat een nacht was dat. Mess-tins dobberden de tent uit, spookachtige, naakte gedaanten kropen onder de verwarde massa's zeildoek, scheerlijnen en piketpaaltjes uit, vielen in afvoergreppels en over elkaar en trachtten uit deze chaos weer een bewoonbaar geheel te maken.

Maar gelachen hebben we. We troostten elkaar met de woorden: "We kunnen het later nooit meer zo rot krijgen als hier".

Ondanks veel regen was er maar weinig water. De mandi-plaats was maar een half uurtje lopen van het kamp en drinkwater een veldfles per dag.

Ook werden door een bevriend onderdeel onze sigaretten gegapt alsook de miswijn van de pater, maar dit vocht is nooit buiten het bataljon gekomen.

In verband met de acclimatisatie werd er een kalm oefenrooster afgewerkt, hoofdzakelijk bestaande uit theorie en exercitie (hetzij als onderdeel van het programma, hetzij als straf).

Het verblijf in Chaah was maar van korte duur, want na 14 dagen werd een nieuw kamp betrokken in Kangar Kahang. Kangar Kahang was heel wat beter als legerplaats. Barakken boden een, zij het harde, maar in ieder geval droge legering, schaduw en een ideaal terrein voor sport en velddienst. Wederom werd ons een Engels trainingsteam toegevoegd om ons de knepen bij te brengen van "jungle-fighting" en een gedeelte der officieren en onder-officieren werden bij de Engelse onderdelen gedetacheerd om daar de nodige kennis op te steken om straks op alles voorbereid te zijn.

Maar wanneer zou dat "straks" zijn?

Plaatsing plaquette te Elst

In november 1995 heb ik, Machel Haag, de gemeente benaderd voor het plaatsen van een monument, maar het werd niet ingewilligd. De gemeente gaf mij te kennen dat er in Elst alleen plaats is voor monumenten die herinneren aan de gebeurtenissen die in Elst hebben plaats gevonden. En er is hier héél veel gebeurt.

Dhr. Machel Haag met de plaquette.

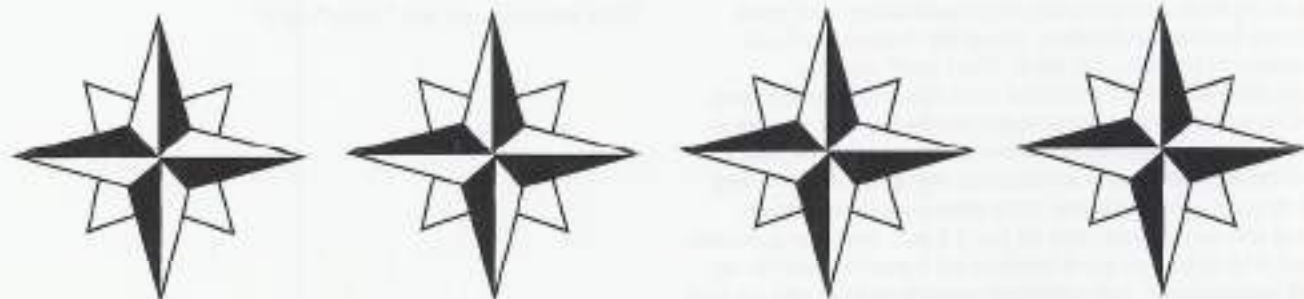
Op het huidige monument (zie foto) staan de namen van 3 dorpsgenoten die zonder vorm van proces door de Duitsers zijn gefusileerd. Tevens worden op het bestaande monument alle burgers gememoreerd die ook door de bezetter om het leven zijn gebracht. Ook door oorlogshandelingen, want de slag om Arnhem heeft ook in Elst vele slachtoffers geëist. We hebben intussen een nieuwe burgemeester en die heb ik benaderd, alsmede ook de wethouder van monumentenzorg. Het is toch jammer dat vele gemeenten nooit zelf het initiatief genomen hebben om een herdenkingsmonument of iets dergelijks te plaatsen voor de veteranen uit hun eigen dorp die omgekomen zijn.

Maar nu eindelijk, na veel moeite, is het dan toch gelukt om, op de dag vóór 4 mei, een plaquette aan te brengen op het bestaande herdenkingsmonument, om onze gesneuvelde vrienden jaarlijks te kunnen eren en herdenken. Nu kunnen ook de nabestaanden en belangstellenden bij dit waardige gedenkteken hun dierbare herdenken. Herdenken aan die zo ver van hun dorp hebben gevochten met grote inzet en plichtsbetrachting en daar hun leven hebben opgeofferd. Daar past erkenning en waardering. Zo'n plaquette kon geen uitstel meer verdragen, gezien de meeste veteranen nu tussen de 75 en 80 jaar zijn.

Doordat enkele gemeenten zijn samengevoegd was het onuitvoerbaar om alle namen van de omgekomen sobats te achterhalen. Daardoor heeft er ook geen onthulling plaatsgevonden. De plaatselijke kranten hebben er veel aandacht aan besteed, zodat iedereen op de hoogte kon zijn.

Ik ben dankbaar en blij dat ik tot dit resultaat gekomen ben. Dank aan onze burgemeester Elisabeth Tuijnman en het gemeentebestuur die dit verzoek nu hebben ingewilligd. Ook dank aan de wethouder van monumentenzorg, doch ook vooral aan de Elster steenhouwerij Lucas Schoot, die deze fraaie plaquette kosteloos aanbood. Na ruim 50 jaar is ook in Elst eindelijk het bestaande herdenkingsmonument compleet.

Indiëveteraan Machel Haag

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning!
Met meer leden meer kracht!*

fonds
sociale
zorg

sociale
V.O.M.I.

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden!

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterraut van uw auto!

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	€ 5,70		V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk	€ 13,65
V.O.M.I. condoleancekaart	€ 0,75		plastic	
V.O.M.I. stropdas donkerrood	€ 10,25		V.O.M.I. herenhorloge titanium plated	€ 29,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	€ 10,25		met roestvrijstalen bandje	
V.O.M.I. stickers	€ 0,50		V.O.M.I. button	€ 0,70
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	€ 4,55	(portvrij)	V.O.M.I. sluitzegels	€ 1,80
V.O.M.I. sleutelhangers	€ 2,75		Gungung Mas thee pakje 250 gr.	€ 2,75
V.O.M.I. rollerpennen	€ 0,70		Gungung Mas thee zakjes 25 buitjes	€ 1,80
V.O.M.I. balpoints	€ 0,50		O.V.W. Mouw-insigne, vernikkeld met broche-speld	€ 4,55
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	€ 5,70	(portvrij)		
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	€ 5,70	(portvrij)		

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal € 1,15 extra berekend voor verzending en porto.

U kunt de artikelen ook bestellen bij de **Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:**

Leen van Eijk, Pieter Postlaan 14, 1222 LJ Hilversum, Tel./fax 035 - 685 33 73, Postgiro 6131844

Tjibbe J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15, 2461 VJ Ter Aar, Tel./fax 0172 - 602452

Ook hier wordt minimaal € 1,15 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: **Joyce P. Stramrood-van Vark, Binnenhof 36, 6715 DP Ede, Tel. 0318 - 638160**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

V.B.

OORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN

ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Bloemleggingen en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen voor:

Type A: Bloemstukje van orchideeetype Douglas/Vanda, hoog model, prijs zonder foto € 4,54, idem met foto € 5,67. Type B: Andere soorten bloemen niet zijnde orchideeën, prijs zonder foto € 4,54, idem met foto € 5,67. Type C: Bloemstukje van Bangkok orchideeën, laag model, prijs zonder foto € 4,54, idem met foto € 5,67. Type K30: Kransje 30 cm, prijs zonder foto € 6,81, idem met foto € 7,94. Soort bloemen wordt in overleg met de plaatselijke bloemist bepaald. Type K75: Krans met foto € 22,69, inclusief rood-wit-blauw lint, met tekst. Deze krans is niet bestemd voor een individueel graf, maar voor kranslegging bij een van de monumenten op de erevelden (oranje gladiolen of witte bloemen).

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen € 4,54 inclusief een foto.

Bestellingen dienen **uiterlijk 8 weken** voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor **Hong Kong, Singapore, Ambon en Korea** gelden aparte voorwaarden waarvoor des gewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto formaat 13 x 18 cm bedraagt € 2,72, formaat 20 x 30 cm € 6,81 inclusief porto.

U kunt de Oorlogsgravenstichting steunen door begunstiger te worden door een jaarlijkse bijdrage van ten minste € 12,00. Ook kunt u begunstiger voor het leven worden met een bijdrage van ten minste € 270,00. Voor andere schenkingsvormen kunt u contact opnemen met de Oorlogsgravenstichting, afdeling financiën (tel. 070-3131090).

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
Zeestraat 85, 2516 AA 's-Gravenhage
Postbus 85961 - 2508 CR 's-Gravenhage
Telefoon 070 31 31 080 - Giro 401.000